

DISSENY I PLANIFICACIÓ D'UN FESTIVAL D'ARQUITECTURA A MENORCA

PROPOSTA D'ACTIVACIÓ PATRIMONIAL

Roser Garcia Capó

Tutora: Lola Sánchez Aguilera

Universitat de Barcelona.

Màster en Gestió del Patrimoni

Cultural i Museologia

[2021-2022]

Agraïments

*A la meva tutora Lola, per sempre animar-me a seguir més i millor;
als meus pares per confiar en mi, i al Roger, per donar-me la mà en
tot moment.*

(Sobre el patrimoni arquitectònic de Menorca) *Evoca una forma de vida i d'implantació sobre el territori com a fruit de l'esforç de generacions.*¹

¹ CARLES JIMÉNEZ (s.d)

ÍNDIX DE CONTINGUTS

1. Introducció.....	5
1.1. Presentació i justificació.....	5
1.2. Objectius del projecte.....	6
1.3. Metodologia.....	7
1.3.1. Metodologia del projecte.....	7
1.3.2. Estructura del projecte.....	8
2. Diagnòstic territorial. Menorca en context.....	10
2.1. Descripció general del territori.....	10
2.2. Dades demogràfiques.....	11
2.3. Dades econòmiques.....	12
2.4. Indicadors culturals.....	12
2.4.1. Gestió dels recursos culturals a l'illa.....	13
2.4.2. Classificació segons tipologia d'arquitectura i municipi.....	14
2.4.3. Valoració global. Cartografia.....	23
3. Benchmarking. Anàlisi sectorial.....	27
3.1. Anàlisi i classificació dels festivals d'arquitectura.....	27
3.2. Valoració final dels festivals i de les seves bones pràctiques.....	51
4. Proposta d'activació patrimonial.....	53
4.1. Motiu elecció.....	53
4.2. Què és un festival d'arquitectura? El cas de Menorca.....	53
4.3. Missió i visió.....	55
4.4. Objectius estratègics i específics del projecte.....	56
4.5. La proposta.....	59
4.5.1. Nom esdeveniment.....	59

4.5.2. Públic objectiu.....	59
4.5.3. Període de celebració.....	60
4.5.4. Durada i desenvolupament.....	61
4.5.5. Lloc de celebració. Ubicacions.....	65
4.5.6. Activitats programades.....	69
4.5.7. Oferta turística complementària.....	72
4.5.8. Serveis contractats.....	73
5. Model de gestió.....	74
5.1. Estructura jurídica.....	74
5.2. Estructura organitzativa.....	76
6. Pla de comunicació i difusió.....	78
6.1. Definició del producte.....	78
6.1.1. Imatge corporativa.....	78
6.2. Objectius de la comunicació.....	79
6.3. Tipus de visitant. Públic objectiu.....	79
6.4. Col·laboració i patrocini.....	79
6.4.1. Mitjans de comunicació col·laboratius.....	79
6.4.2. Patrocini.....	80
6.5. Canals i mitjans de comunicació.....	80
6.6. Avaluació i control de resultats.....	86
7. Pla de finançament i gestió pressupostària.....	87
8. Pla operatiu. Cronograma.....	92
9. Conclusions.....	94
10. Bibliografia.....	91
Annexos.....	103

1. Introducció

1.1. Presentació i justificació

El projecte que es presenta és el disseny i planificació d'un festival al voltant de l'arquitectura a l'illa de Menorca. Aquest esdeveniment pretén oferir un espai de coneixement i reflexió sobre els elements i sobre la vàlua del patrimoni arquitectònic menorquí. El disseny del festival respon a la idea de que es tracta d'un patrimoni que cal donar a conèixer més tant entre els visitants com entre la pròpia població de l'illa al temps que el festival contribueix a enriquir l'actual oferta cultural de l'illa.

En aquest sentit, cal recordar que a Menorca trobem tot un seguit d'esdeveniments culturals centrats, fonamentalment en els mesos estivals. La major part d'aquestes activitats tenen lloc durant els mesos de juny, juliol i agost i, sobretot, tenen a veure amb el cinema o la música. També s'oferta alguna jornada gastronòmica durant els mesos de primavera. La resta de l'oferta cultural menorquina està centrada en la presència dels dos grans museus municipals -un a Maó i l'altre a Ciutadella-, que ofereixen una visió transversal de la història de Menorca, així com algun centre d'art com la Col·lecció Hernández Mora que exhibeix una col·lecció permanent i alguna exposició

temporal. Per últim, cal fer esment al patrimoni de la Menorca Talaiòtica, que integra tots els jaciments arqueològics de l'illa, amb un interès estratègic però amb una oferta associada d'activitats culturals molt minsa.

A l'illa de Menorca també trobem altres espais culturals-arquitectònics com són l'illa de Llatzeret, illa del Rei o la Fortalesa de la Mola, però aquests espais només resten oberts durant mig any, durant època estival.

En conjunt, podem veure que Menorca té un potencial cultural i sobretot arquitectònic de gran valor però, en el moment actual, l'oferta cultural relacionada amb aquest patrimoni és molt reduïda, sobretot en relació als espais patrimonials de l'illa. Els estudis sobre el patrimoni de Balears, i en concret sobre Menorca posen èmfasi en la necessitat de col·laboració i treball en xarxa. En un recent estudi sobre el patrimoni prehistòric i el turisme cultural a Mallorca i Menorca (Calvo, 2020) s'indica que cal generar dinàmiques en xarxa: *"con el fin de aumentar la complementariedad entre el producto turístico básico de las Baleares y los recursos culturales y así mejorar la marca de destino, diferenciarla y fortalecerla, es establecer una estrategia de asociación de recursos turísticos culturales en cada una de las zonas turísticas de las islas, desarrollando una estrategia en red* (pp. 167).

El balanç d'activitats relacionades amb el patrimoni arquitectònic permet definir el punt de partida d'aquest projecte, centrat en fer una proposta per ajudar a potenciar l'oferta cultural a Menorca. L'atenció fins ara s'ha fixat en els recursos arqueològics i fonamentalment, en la cultura talaiòtica, com a gran eix d'atracció. Però també cal recordar que queda feina per fer. Com afirmen en el seu treball Gornet et al. (2020) *"Sense cap dubte, la prehistòria de Menorca, i particularment la cultura talaiòtica, contenen valors de gran interès que la poden convertir en un referent cultural si s'hi apliquen les eines i els mètodes correctes per a la seva interpretació i difusió. I aquesta, ha de repercutir, necessàriament, en una major conscienciació envers el respecte i estima de la societat cap aquest patrimoni arqueològic"* (p. 298).

La constatació de que no existeix cap festival dedicat a l'art i, més concretament, a l'arquitectura i un cop vist l'èxit d'altres festivals com Open House a Barcelona, justifica la posada en marxa del present projecte.

Al llarg del present treball es desenvolupa un projecte que busca l'activació patrimonial dels recursos de l'illa de Menorca a partir d'un festival d'arquitectura. El *leitmotiv* de la proposta és descobrir i aprendre de la diversitat arquitectònica illenca. En definitiva, es tracta d'un projecte que analitza el patrimoni arquitectònic menorquí,

l'inventaria i l'exposa per enriquir l'actual oferta cultural, considerada com reduïda o escassament desenvolupada.

1.2. Objectius del projecte

L'objectiu principal s'articula al voltant de les idees que acabem de presentar: la meta del projecte és el disseny i planificació d'un festival d'arquitectura com a eina d'activació patrimonial de Menorca.

A partir de l'objectiu general, i tenint en consideració tres grans dimensions associades (patrimonial, social i econòmica) es poden enumerar tres objectius específics:

- a) Des del punt de vista **patrimonial**, el projecte vol posar en valor l'arquitectura, però també el paisatge de Menorca creant una simbiosi entre el patrimoni edificat i el patrimoni paisatgístic i/o entorn. Aquesta connexió es veu reflexada en la proposta de l'escenificació de totes les activitats programades als espais a l'aire lliure. D'altra banda, promoure la difusió del patrimoni arquitectònic tenint en compte la vessant històrica més diversa, ajuda a oferir una visió de la Menorca més plural i rica culturalment parlant.

- b) En segon lloc, i considerant l'assoliment d'objectius socials, el projecte pretén prioritzar la comunicació amb els visitants, com a públic potencial, i el públic local, per tal d'obtenir una **interacció cultural positiva** que contribueixi a la difusió del coneixement i, a l'enriquiment cultural. Considerem que el festival pot ajudar a construir un espai de reflexió i aprenentatge que consolidi l'imaginari col·lectiu de Menorca. Es considera també que el festival ha de contribuir a facilitar l'accés de la ciutadania menorquina superant diferències socials i econòmiques, de manera que sigui un espai d'equitat on tothom hi pugui accedir i tingui les mateixes habilitats per entendre el festival a través d'eines d'accessibilitat.
- c) Per últim, i des d'una perspectiva econòmica, s'aspira a definir un **festival sostenible econòmicament i** que es pugui considerar viable. Això implica que la majoria dels col·laboradors o proveïdors siguin locals, fet que afavoreix la difusió d'activitats del festival i permet oferir bonificacions adreçades al públic que accedeixi al festival de manera sostenible. També es considera que el festival pot contribuir al desenvolupament socioeconòmic local convertint Menorca en un destí cultural i no únicament centrat en l'oferta de turisme de sol i platja.

1.3. Metodologia

1.3.1 Metodologia del projecte

Per a la realització del projecte, s'ha fet servir una metodologia que pot definir com a mixta, és a dir, basada en diferents tècniques d'anàlisi i que s'han valorat com adequades per aconseguir els objectius fixats en la proposta.

Un punt de partida del treball ha estat **l'anàlisi de referències** relacionades amb la temàtica del projecte, tant bibliogràfiques com la cerca d'informació (recursos electrònics).

També s'ha buidat i processat un conjunt d'informació de tipus estadístic, a partir de fonts de naturalesa diferent (demogràfica, econòmica, turística) a partir del conjunt de bases estadístiques de l'IBESTAT, informació publicada al Consell Insular de Menorca i, l'Agència d'Estratègia turística de les Illes Balears. Cal comentar que moltes dades estadístiques es troben accessibles a diferents webs, però s'han detectat mancances pel que fa a la part cultural. El buidatge d'informació ha estat un punt de partida per poder establir els principals punts culturals que seran claus per a la definició de les ubicacions del festival.

Com a part del nostre estudi, s'ha portat a terme una anàlisi aplicant la tècnica del benchmarking, és a dir, la comparació sistematitzada amb una sèrie d'esdeveniments que estan relacionats amb el projecte i per tant, serien propostes amb una certa afinitat temàtica al nostre, el que permet veure bones pràctiques i diferents estratègies que fan servir altres festivals. En el nostre cas, s'ha optat per fer una anàlisi a una doble escala:

- a) en primer lloc, revisar tots els festivals o esdeveniments culturals realitzats a Menorca, el que possibilita tenir una visió global de l'oferta cultural a l'illa -encara que no estiguin relacionats amb la temàtica central de l'arquitectura- i també facilita disposar d'exemples de què s'està fent i el que té èxit o no;
- b) una anàlisi sistematitzada de festivals d'arquitectura que se celebren a diferents indrets, tant a escala estatal com internacional.

Per desenvolupar aquesta anàlisi s'ha processat la informació del web principal de cada esdeveniment i s'ha organitzat en diversos blocs. Primer, dades generals del festival (inclou variables com la periodicitat o perfil de visitant). En segon lloc, una breu descripció de l'esdeveniment. En tercer lloc, una presentació de les principals activitats organitzades i, finalment, una valoració de bones pràctiques. Per a cada festival analitzat s'aporta també material gràfic, bàsicament el cartell publicitari.

El treball també emprà metodologies qualitatives, ja que s'ha dut a terme entrevistes amb diferents actors implicats en l'organització de festivals.

1.3.2 Estructura del projecte

La proposta està estructurada en diversos blocs temàtics que corresponen a totes les fases per a dissenyar i projectar un festival d'arquitectura.

En primer terme, trobem una part important per a un bon disseny de projecte, el diagnòstic territorial, que ens ajuda a fonamentar les bases del projecte amb necessitats objectives. Aquest diagnòstic territorial comporta tota la descripció del territori a través de dades econòmiques, demogràfiques i les culturals a través de la classificació dels recursos arquitectònics accessibles de Menorca i suposa disposar d'una visió global del patrimoni illenc.

Una segona part, rellevant per a la fase d'anàlisi, és l'estudi dels festivals d'arquitectura a partir de l'aplicació de la metodologia del benchmarking, essencial per a conèixer la competència en tant que producte, però també per comparar fortaleeses o debilitats. Aquí tenim una visió de l'illa, però també de fora d'ella obrint camp de visió.

Aquest apartat constitueix una de les parts més analítiques del projecte.

El tercer gran bloc del projecte és la proposta d'activació patrimonial i la seva gestió. El motiu de l'elecció, la justificació de per què cal un festival d'arquitectura i què és. És en aquest bloc on s'expliquen els nostres valors, missió i objectiu i es dissenya l'arquitectura de la nostra proposta (continguts, calendaris, públics). Seguidament, es detalla el model de gestió i la seva estructura jurídica i organitzativa, seguida d'un altre punt fonamental, com és el pla de comunicació i difusió a través de la definició del producte i tota la seva imatge corporativa. El bloc de gestió de la proposta acaba amb el pla de finançament i el pressupost seguint el cronograma de tot el festival, des de la redacció del projecte al moment de producció del festival.

2. Diagnòstic territorial. Menorca en context

Tot seguit, s'estableix un diagnòstic territorial i, per tant, sectorial, que ens permet estudiar de manera integral l'oferta cultural. Per a la realització d'aquest diagnòstic s'observa la informació a través de diverses fonts com són l'Agència d'estratègia turística de les Illes Balears la qual cada any crea l'Anuari de Turisme de les Illes Balears, l'OBSAM (Observatori Socioambiental de Menorca), IBESTAT (Institut d'Estadística de les Illes Balears), IME (Institut Menorquí d'Estadística), INE (Instituto Nacional de Estadística) i fins i tot, dades a través del Ministerio de Cultura del Gobierno Español.

Els punts imprescindibles analitzats en aquest apartat són:

- Descripció general del territori
- Dades demogràfiques
- Indicadors econòmics
- Indicadors culturals.

2.1 Descripció general del territori

Abans de començar amb l'anàlisi territorial, establim que la nostra zona d'estudi i, per tant, àrea geogràfica delimitada és **Menorca** de manera íntegra.

És una illa formada per vuit municipis amb una riquesa patrimonial variada que permet crear diversitat entre cadascun, però tots amb l'essència menorquina la qual està lligada a segles d'història. És l'illa més oriental de les Balears amb una extensió de 702 quilòmetres quadrats amb una població total de 94.885 habitants, duplicant-se en èpoques estivals.

A través d'aquest diagnòstic es pretén conèixer la realitat de Menorca, per a través del qual establir-hi uns objectius ajustats per crear fonaments per a la planificació i realització del projecte.

Ens plantejem quins són els elements territorials que influeixen en el projecte. Primerament, el fet que l'illa estigui dividida en vuit municipis i que la distància entre ells no sigui molta. S'ha de tenir en compte que són vuit municipis diferents, però que demogràficament i administrativament (Consell Insular de Menorca, 2011) difereixen

molt: Ciutadella, Ferreries, Es Mercadal², Es Migjorn Gran, Alaior, Maó³, Es Castell i Sant Lluís.

D'aquesta manera, podrem veure quines són les poblacions més habitades i també, els principals punts d'interès culturals de cada un, alguns amb fundacions històriques o com a punts històrics.

2.2. Dades demogràfiques

Pel que fa les **dades demogràfiques** segons IBESTAT i el seu estudi més recent (2020) Menorca compta amb 95.641 persones, 47.611 homes i 48.030 dones. La gràfica, ens permet veure que, demogràficament Ciutadella és el punt més alt seguit de Maó, la capital. Les poblacions amb menys densitat de població corresponen a Es Migjorn Gran i Ferreries.

D'altra banda, segons IBESTAT, la gran part de la població es troba entre la franja d'edat de 16 i 64 anys (un 60% del total), les persones que tenen 65 anys o més corresponen al 16,8% del total i finalment, les persones menors de 16 anys corresponen al 15,2% del total.

DADES DEMOGRÀFIQUES

ILLA DE MENORCA

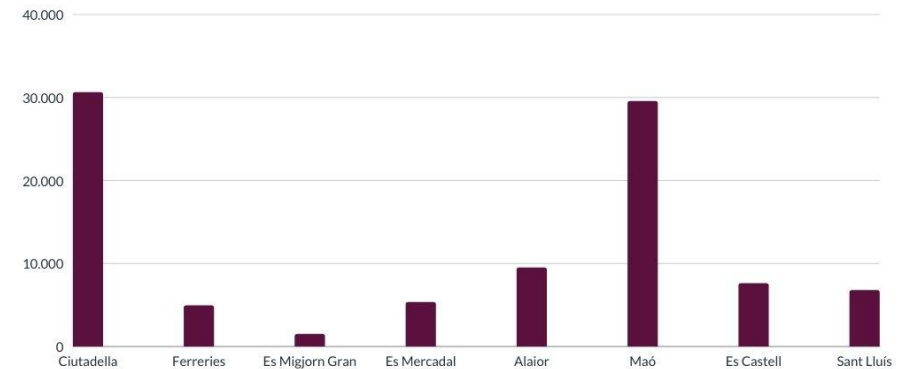

Figura 1. Número habitants segons municipis a Menorca a l'any 2020. Font: Taula d'Elaboració pròpia a través de les dades IBESTAT, 2020.

² Inclou el terme de Fornells.

³ Inclou els termes de Llucmaçanes i Sant Climent.

2.3. Indicadors econòmics

Val a dir que la primera font d'ingressos de Menorca és el turisme. Per tant, el públic que visita l'illa és molt variat. Analitzarem el total de visitants de dos anys consecutius, el 2019 i el 2020, ja que aquest últim és excepcional a causa de la crisi sanitària derivada de la Covid-19.

Segons l'Anuari 2020 de les Illes Balears (Agència d'Estratègia Turística de Balears, 2021), l'any 2019, 893.574 mil d'espanyols van visitar Menorca i el 2020 (any de la pandèmia causada per la Covid-19) un total de 453.679 mil espanyols hi van passar. Tot això, seguit de procedents del Regne Unit i d'Itàlia com a gran majoria de visitants a l'illa i entre els mesos de juny i octubre és quan s'arriba al pic més alt de visitats, temporada estival. Per tant, Menorca l'any 2019 va tenir un total de 1.737.403 visitants i el 2020, un total de 538.672 matisant que va ser l'any de la pandèmia mundial.

Així com informa el Consell Insular de Menorca (Agència Menorca Reserva de la Biosfera, s.d) és a partir dels anys 90 quan Menorca passa de ser una illa depenent de l'economia agrícola i industrial a basar la seva economia en el turisme. De fet, en els nostres dies el turisme representa un 80% del pes de l'economia menorquina mentre que, la part econòmica de l'agricultura té un és molt baix 2,6%. Així i

tot, la repercussió agrícola i ramadera és de la més important i per tant, clau per a la biodiversitat de Menorca. D'altra banda, ens trobem amb el sector de serveis que representa un 76,1% del total de l'economia d l'illa.

2.4. Indicadors culturals

Segons l'OBSAM⁴, avui dia només té classificats els béns arquitectònics amb reconeixements general com són els BIC (Bé d'Interès Cultural). L'últim estudi realitzat és de 2010 i les dades són les següents: A Menorca, referent en patrimoni arqueològic hi ha un total de 1.401 BIC i un total de 71 referents a patrimoni arquitectònic.

També, hem de tenir en compte que aquest és una anàlisi dels municipis, però que el festival es realitzaria a possibles punts concrets de cada un, amb un valor arquitectònic ja afegit.

Pel que fa al **sector cultural** de l'illa destaca MENORCA, ILLA DE CULTURA⁵la qual s'encarrega de crear una agenda d'esdeveniments culturals i donar-los a conèixer, però a la vegada donen l'oportunitat de crear esdeveniments culturals a través de la seva plataforma.

⁴ Observatori Socioambiental de Menorca

⁵ Portal d'informació gestionat pel Consell Insular de Menorca.

Val a destacar que està relacionat amb altres entitats culturals de l'illa i que, ens serien d'ajuda per al patrocini i col·laboració del nostre projecte. Aquests són:

- Revista Àmbit
- Apunt Menorca
- Menorca Talaiòtica
- Cultura Popular de Menorca
- Artistes de Menorca
- Consell Insular de Menorca, àmbit Cultura
- Menorca Reserva de la Biosfera
- Fundació Ciutadella Cultura
- Xarxa Menorca Monumental

2.4.1. Gestió dels recursos culturals a l'illa.

Cal recordar que Menorca ja parteix d'un alt nivell de protecció i gestió que és la Reserva de la Biosfera de Menorca i que, a partir d'aquesta ha permès desenvolupar diverses eines per aprofundir en la gestió dels béns històrics.

Sorgint als anys noranta del segle passat, els ajuntaments dels municipis menorquins junts amb el Consell insular van signar un

conveni que vetllava per la creació i manteniment d'una xarxa pels monuments illencs i que, actualment contempla 41 d'aquests. D'altra banda, la Llei 12/1998 del Patrimoni Històric de les Illes Balears junt amb el Registre Insular de Béns d'Interès Cultural i el Catàleg de Protecció del Patrimoni Històric en l'àmbit municipal fan que es salvaguardin tots els monuments localitzats i inventariats.

Com hem comentat abans, la gestió cultural de Menorca està totalment lligada a la Reserva de la Biosfera de Menorca i és que, a través d'aquest nivell de protecció es van formular dos documents. El primer és el Programa bàsic d'actuacions derivat de les Jornades sobre conservació i desenvolupament a Menorca del 1989 i bases publicades el 1992 sobre la conservació dels jaciments arqueològics de l'illa. El segon és el Pla de desenvolupament sostenible de Menorca publicat el 1998 a través d'una ajuda del programa europeu LIFE concedida a l'Institut Menorquí d'Estudis el 1994.

Ara bé, per la difusió i explicació del patrimoni cultural el Departament de Cultura del Consell Insular de Menorca va crear l'any 2000 la Xarxa Menorca Monumental gestionada des de 2006 per la Fundació Destí Menorca. La Xarxa Menorca Monumental està integrada per monuments i centres de visita, de diferent categoria i titularitat, tant pública com privada: museus i col·leccions

museogràfiques, jaciments arqueològics, monuments arquitectònics i béns etnològics. (Consell Insular de Menorca, s.d)

Segons el reglament que regeix la Xarxa Menorca Monumental:

1.1. L'objecte principal d'aquesta xarxa és conservar, explicar i difondre el patrimoni cultural de Menorca a través dels béns que s'hi integrin. Es tracta, en definitiva, d'aconseguir extreure un rendiment social del patrimoni històric i que, en un futur no massa llunyà, jugui un paper fonamental en el desenvolupament econòmic d'una població que ha optat per al desenvolupament sostenible en el marc de la reserva de biosfera.

1.2.- Per a la difusió del Patrimoni Històric de Menorca es promourà de manera acurada la visita i el gaudi d'alguns béns immobles situats a diferents indrets de l'illa, cercant un equilibri segons la seva situació, cronologia i tipologia. Aquests immobles formaran una xarxa de centres de visita cultural de manera que es vertebrin i es doni un sentit global tant a les actuacions que es portin a terme sobre aquests béns com a l'explicació de la història de Menorca i dels menorquins. (Reglament Xarxa Monumental, 2021)

D'altra banda, les petites empreses culturals de Menorca són: Associació Sa (Menorca Cultura, s.d) (indústria audiovisual i dedicada a festivals de Cinema), Balearic Guitar Foundation, Fòrum 3r Mil·lenni

(entitat sense ànim de lucre que incentiva la cultura), Menorca Art Gallery, Talaia Cultura (empresa de gestió patrimonial de l'illa), Associació Artística Pasearte (associació encarregada de l'art en viu i directe), Nuraq (Menorca arqueològica i gestió del patrimoni).

Menorca té un patrimoni cultural i, per tant, arquitectònic que cal potenciar encara més a través d'un festival però amb la col·laboració de totes aquestes entitats culturals, perquè l'interès per la cultura no només quedi reduït a dos dies del festival, si no que sigui un incentiu per valorar-la durant tot l'any també.

2.4.2. Recursos patrimonials classificats segons municipi

CIUTADELLA

Museu Diocesà de Menorca i Convent de Sant Agustí (Es Seminari). Carrer des Seminari, 7.

Museu d'Arqueologia, pintura del segle XVIII. Pintura contemporània, orbeferria i art litúrgic. L'edifici ja data del segle XV, encara que el conjunt actual que forma amb el convent ja és del segle XVIII. Actualment, és museu

diocesà, però hi combina la pràctica religiosa femenina. Espai per a la cultura.

Museu municipal de Ciutadella.
Carrer del Santísim, 2.

Del segle XVII. Es troba a l'antic Palau Saura, palau barroc d'estètica menorquina. Actualment, s'hi troben les sales del Departament de Cultura de l'ajuntament i el futur museu municipal en construcció, el qual serà d'història antiga de Menorca. En construcció/ procés de renovació museística

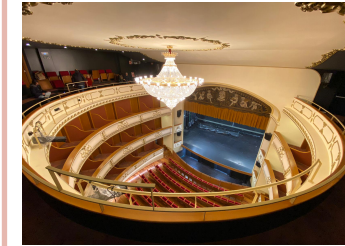
Casa Museu Pintor Torrent.
Carrer de Sant Rafel, 11.

Casa-museu a la casa particular del pintor. Compta amb obres de tota la vida de l'artista ciutadellenc, en una casa d'estil menorquí al centre històric de Ciutadella.

Teatre des Born. Plaça des Born, s/n

Teatre principal de Ciutadella d'estil neoclàssic. Tot i les seves últimes intervencions arquitectòniques, ha estat tancat dècades, fins que el 2020 s'inaugura. Destaca pels tres pisos de llotges i la gran làmpada central.

Ajuntament de Ciutadella. Plaça des born, 15.

1897-1925. Edifici que imita l'antic Alcàsser, amb aspecte fortificat, que estaria situat al mateix lloc amb tot un interior d'estil gòtic. Es troba a la plaça del Born, d'origen medieval i punt neuràlgic del poble. Cal destacar que abans de la creació del museu municipal (l'antic Bastió de Sa Font) era lloc on s'hi exhibien les principals obres artístiques del poble.

Espai de cultura antiga església Sant Josep. Carrer de Santa Clara.

Antiga església dedicada a Sant Antoni i Sant Bartomeu des del segle XIV. Des de 1989 és utilitzat com a sala d'exposicions de la Caixa de Balears Sa Nostra. Compta amb la façana d'un alt interès artístic amb l'arc ogival que la

caracteritza.

Catedral de Santa Maria. Carrer de Cal Bisbe, 8.

L'actual és de 1792, però en el seu lloc hi trobem l'antiga mesquita musulmana de la qual encara en queden restes. Actualment, ens trobem amb una catedral gòtica amb façana neoclàssica. La particularitat d'aquesta és que no es troba a la capital de l'illa, ja que la capital episcopal és Ciutadella.

Palau Salort. Carrer Major des Born, 15.

Actualment visitable, tot i tenir servei de restauració. Palau noble d'estil neoclàssic, el seu origen ens porta fins al segle XVII, l'època els grans palaus a Ciutadella.

Palau Torre-Saura. (També conegut com Cas Compte). Carrer Major des Born.

Edifici neoclàssic construït el 1839 per Ildefonso Hernández i, destaca per tenir una cara femenina velada a la seva portalada. És un dels palaus més monumentals, ja que dona al carrer principal i a la plaça des Born.

Edifici per demostrar la riquesa familiar d'aquell moment. Actualment, no es visita.

Dos cossos laterals, amb tres pisos cadascun agafa tota una illa de cases

Centre d'exposicions el Roser. Carrer del Roser, 11.

Edifici barroc i un dels exemplars a Ciutadella més ben conservats pel que fa a la façana. Es tracta d'una església, actualment en desús, d'una sola nau i de creu llatina.

És la sala d'exposicions municipal de Ciutadella i la més coneguda.

Pedreres de s'hostal. Lithica. Camí Vell, km 1.

Antigues pedreres de Ciutadella, que s'han convertit en un espai d'exposició, museístic i de gaudi. És on s'hi porten a terme la majoria de festivals de l'illa per la seva monumentalitat, ja que té espais que es lloguen.

Compta amb la gran pedrera, laberint i jardí botànic.

Naveta des Tudons. Me-1, km 40.

Monument funerari més conegut i ben conservat de tota l'illa. És un emblema de la 'Menorca Talaiòtica'. Formada amb dos pisos amb una sola entrada. Es diu 'naveta' per la seva forma de nau invertida i la majoria eren habitables, tot i aquesta ser funerària. Actualment, té titularitat privada.

Necròpolis de Cala Morell. Carrer Lira, 7.

Formada per catorze coves excavades a la roca natural des del segle II d.C, situades en un entorn totalment natural.

Actualment formen part de l'Ajuntament de Ciutadella, titularitat

privada.

Son Catlar. Camí de Son Saura.

Destaca per ser l'únic poblat talaiòtic que conserva totalment la seva muralla ciclòpia, feta de grans pedres irregulars. A més, compta amb 4 talaiots i un recinte de taula. Actualment, la seva visita és lliure i gratuïta.

Binissuès. Museu i casa menorquina senyorial. Carretera Maó-Ciutadella, km 31,6.

Antiga masia típica menorquina del segle XVII que s'ha convertit en museu de ciències naturals i restaurant. Recreació històrica del que era la vida menorquina als segles XVII i XVIII.

Palau Episcopal. Cal Bisbe. Carrer de Cal Bisbe, 25.

Entre els segles XVIII-XIX, Francisco Sánchez va ser l'arquitecte encarregat. Destaca l'escala monumental del pati central i el saló de la trona. Es pot visitar el pati de manera lliure i gratuïta.

Actualment, és la seu de l'obispat de

Menorca (OBSAM).

Antic Hospital de Santa Magdalena (actual Sala de Cultura). Carrer de l'hospital de Santa Magdalena, 1.

L'actual sala de cultura de Ciutadella, era durant el segle XIX l'hospital de Santa Magdalena i posteriorment, centre escolar. Es troba en un edifici de valor artístic.

És recordat per patir els atacs turcs durant "s'any de sa desgràcia" el 1558.

Casa Olivar. Plaça de la Catedral.

1633. Planta simètrica amb una façana, amb l'escut de la família, restaurada durant la nostra era, però que recorda l'original.

És dels pocs palaus de Ciutadella que obren al públic durant l'estiu tot i ser residència actual de la família Olivar.

FERRERIES

Centre de Geologia de Menorca. Carrer Mallorca, 2.

Museu que neix neix amb l'objectiu d'impulsar i promoure la geologia de Menorca en forma d'exposició permanent. El centre pretén donar a conèixer i posar en valor un conjunt d'elements fins ara desconeguts per gran part de la societat i, a la vegada, formant part d'una oferta turística complementària de qualitat en el context de la reserva de biosfera de Menorca.

Museu del Formatge. Masia Menorquina de Sant Patrici. Camí de Sant Patrici, s/n.

Antiga masia menorquina transformada en hotel i alhora museu del formatge. La seva particularitat rau en que conserva l'essència de l'antiga formatgeria menorquina i ensenya el seu procés.

Castell d'herència musulmana. Santa Àgueda. Ferreries.

És de les poques restes musulmanes (903 d.C) a l'illa, alhora també compta amb una antiga calçada romana. També, és un dels tres punts més alts de l'illa, situat al municipi de Ferreries.

ES MERCADAL (inclou Fornells)

Centre d'interpretació de Cavalleria. Far de Cavalleria.

Espai expositiu que mostra les particularitats paisatgístiques de la costa nord de l'illa, el patrimoni cultural i l'explotació dels recursos per part dels habitants, així com la història del far, les seves característiques tècniques, la vida dels faroners i de les seves famílies, i la importància que va tenir com a focus de cultura. Gestionat per l'empresa de Talaia Cultura.

Centre Artesanal de Menorca.AVINGUDA del Metge Camps, s/n.

S'ubica en el cos de guàrdia dels antics quarters militars des Mercadal, un edifici construït l'any 1904. Cent anys després (2004) aquest espai torna a mans de l'administració local. Posteriorment, és cedit al Govern de les Illes Balears. Actualment, és un espai polivalent que compta amb

un espai expositiu de l'artesanía de Menorca.

Sa Farinera de s'Arangí. Antic molí de farina. Es Mercadal.

Conjunt d'edificacions de l'antic molí de farina de foc i que, posteriorment es va convertir en un molí elèctric amb maquinària suïssa de principis de segle XX.

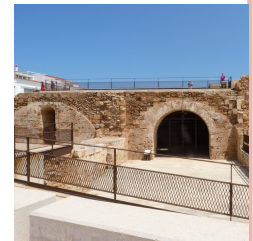
Torre de Fornells (Fornells). Carrer Tramuntana, 25.

Torre de defensa edificada entre 1801 i 1802. El seu valor rau en la monumentalitat, edificada durant l'ocupació anglesa de l'illa. És un dels punts d'interès més destacats de Fornells. Accés restringit a través d'entrada.

Castell de Sant Antoni (Fornells). Carrer Castell, s/n.

Accés lliure. Definit com la gènesi de la badia de Fornells, antic castell dedicat a Sant Antoni en ús des del segle XVII fins al segle XVIII. Va ser destruït per ordre de Carles III. Actualment, està restaurat i museïtzat a través d'un itinerari i panells informatius.

Assentament romà de Sa Nitja (Fornells). Camí del Far de Cavalleria.

Ja citada per Plini el Vell, antiga ciutat romana costera sota el nom de 'Sanissera' i primer port natural de Menorca. Compta amb les poques restes arqueològiques romanes de Menorca en un entorn natural únic. Accés lliure.

ALAIOR

Pati de sa Lluna. Claustre del Convent de Sant Diego. Carrer des Banyer, s/n.

Obert el 2017 com a espai públic per portar a terme les activitats culturals d'Alaior. Era l'antic Convent de Sant Diego, espai únic artísticament, actualment ja no d'ús religiós.

Poblat talaiòtic de Torre d'en Galmés i Centre d'Interpretació. Camí de Llucalari, km 1,2.

És el poblat talaiòtic més extens de l'illa i també, un dels espais més ben conservats. Alhora, és un recinte talaiòtic que ajuda molt a fer-se una idea del que era una casa talaiòtica. A més, compta amb un centre d'interpretació. Accés restringit a través d'entrada.

Torralba d'en Salort. Carretera Alaior a Cala'n Porter, km 3.

Gestionat per una empresa privada de gestió cultural, és un gran recinte talaiòtic que compta amb sala hipòstila, recinte de taula, talaiots, pedreres, entre d'altres. Forma part del Talaiotic Fest.

So na Caçana. Carretera Alaior a Cala'n Porter, km 3.

Assentament d'època talaiòtica que va perdurar fins a la romanització. Es pensava que era d'habitatge, fins que s'hi van trobar tres recintes de taula. És dels recintes més recentment excavats.

Entrada lliure.

Basilica Paleocristiana de Son Bou. Platja de Son Bou.

Una de les dues que trobem a l'illa. El seu interès rau en una planta basilical clarament encara delimitada i en la pila baptismal, avui dia conservada. Accés i entrada lliure.

Església Parroquial de Santa Eulàlia. Carrer des Retxats, 4.

Construïda el segle XVII, d'estil gòtic. El seu interès recau en la façana, la qual té dos cossos quasi cecs i rectangulars sobreposats.

És una església que acull moltes celebracions, entre

d'elles concerts i itineraris turístics.	
Cases Consistorials d'Alaior. Carrer major, 11. Ajuntament i adjacents d'Alaior. Casa típica menorquina amb gran escalinata central.	

MAÓ I ELS SEUS VOLTANTS	
Illa del Rei (Maó) Galeria d'art i antic hospital militar. Port de Maó. Gestionat per Hauser and Wirth. Inaugurat durant l'any 2021. Espai d'art i de memòria històrica. Actualment, té serveis de restauració, museu i galeria d'art. Espai arquitectònic exemplar, antic hospital militar. Forma part de la Fundació Hospital de l'Illa del Rei. Accés lliure, però s'ha de pagar el trasllat amb ferry fins l'illa des de Maó.	

Museu de Menorca (Maó). Pla des Monestir. Museu de Menorca d'arqueologia, art i cultura. S'hi poden realitzar conferències, i cursos, museu al carrer, concerts al claustre, visites guiades entre d'altres. És un museu interessant tant artísticament com institucionalment, alhora és el principal museu de Menorca.	
Museu-hospital de Llatzaret (Maó). Port de Maó Antic hospital per realitzar-hi la quarantena després de qualsevol epidèmia abans d'entrar a l'illa. Sobretot en ús durant dominació britànica. Arquitectònicament interessant, ja que conserva la mateixa estructura d'hospital epidèmic i els protocols que s'hi seguien. Data del segle XVIII.	
Centre d'Art i Història Hernández-Sanz (Maó) 'Can Oliver'. Carrer Annuncivay, 2. És dels pocs centres artístics de l'illa. Està situat en una antiga casa senyorial de Maó que li dona valor arquitectònic. El seu fons de col·lecció sobretot està format per pintures, dibuixos de Menorca i la gran majoria de la dominació britànica, la qual va ser clau per al desenvolupament de la ciutat de Maó al segle XVII. Edifici de gran valor arquitectònic, però també artístic per les pintures murals que s'hi troben.	

Museu etnològic Molí de Dalt (Sant Lluís). Carrer de Sant Lluís, 4. Antic molí fariner de l'any 1762 i actual museu etnològic de Sant Lluís i que va tenir el seu ús durant la dominació francesa de l'illa. Actualment tancat temporalment.	
Fort militar de Marlborough. Camí de Cala Sant Esteve, s/n. L'època de dominació anglesa. Fortificació de defensa, que actualment s'ha reaprofitat per fer-ne museu, lloc de memòria històrica a través de visites guiades i recreacions històriques. Gran valor arquitectònic, exemple d'arquitectura de defensa excavat a la roca.	
Museu militar de Menorca. Castell de Sant Felip. Port de Maó Època de dominació espanyola, durant els atacs pirates com va ser després de l'atac pirata de Barba-rossa. Actual museu militar de Menorca, exemple d'arquitectura de defensa, en aquest cas espanyola però amb influència francesa.	
Teatre Principal de Maó. Carrer d'en Deià, 40. Teatre més antic d'Espanya i, per tant, gran valor arquitectònic i artístic. Avui dia és viu i compta amb programació de música, òpera, dansa entre d'altres. Durant el 1829, es trobaven els orígens de l'actual teatre principal de Maó, ja reconegut a França des dels	
seus inicis.	
Golden Farm. Lloc de Sant Antoni. Carretera Mola, 12. Exemple arquitectònic de casa menorquina d'essència britànica. També coneguda com a Golden Farm o Nelson's House per la seva anècdota del 1800. Titularitat i gestió privada.	
Can Mercadal. Biblioteca i arxiu històric. Plaça de la Conquesta, 8. Anomenada popularment Can Mercadal. Data del 1761. Edifici neoclàssic bastit per la família Mercadal -d'aquí el seu nom popular-, sobre construccions medievals. Destinat a Casa de Cultura l'any 1953, avui conté la Biblioteca Pública i l'Arxiu Provincial.	
Fortalesa Isabel II, 'La Mola'. Carretera de la Mola, s/n. Exemplar d'arquitectura de defensa més ben conservat i extens de Menorca, potser perquè mai s'utilitzà com a tal. Actualment, s'hi realitzen tot tipus d'esdeveniments. Accés a través d'entrada. Titularitat privada. Correspon al segle XIX, sota el nomenament d'Isabel II.	

Poblat talaiòtic de Trepucó. Carretera Me-1.

Trepucó és una zona arqueològica d'extensió notable definida per un poblat talaiòtic i algunes coves i hipogeus de la seva necròpolis abraçant una àrea de 4,80 hectàrees entre els municipis de Maó i es Castell.

Basílica Paleocristiana de Fornàs de Torelló. Carretera de Sant Climent.

Basílica paleocristiana de planta regular i amb la nau central pavimentada per un magnífic mosaic que encara ara podem veure. Data del segle VI dC, època de l'imperi bizantí de Justinià.

****cases particulars d'herència francesa***

On rau l'essència de la dominació britànica, a les cases de la població d'època.

****cases particulars d'herència britànica***

On rau l'essència de la dominació britànica, a les cases de la població d'època.

2.4.3. Valoració global. Cartografia

Un cop feta la descripció, classificació dels recursos patrimonials més dotats artísticament de cada municipi podem observar que hi ha tipologies d'arquitectura que són més predominants a l'illa. De fet, en aquest gràfic circular es pot observar com el 40,8% és a través de museus i centres d'exposició que serien uns 20, seguit dels palaus i edificis arquitectònics format per 14 i que sumen un 29,5%. Les architectures que quedarien més minoritàries les formarien sobretot els teatres, que només en trobem dos de caire artístic a l'illa, però que no vol dir que siguin menys importants.

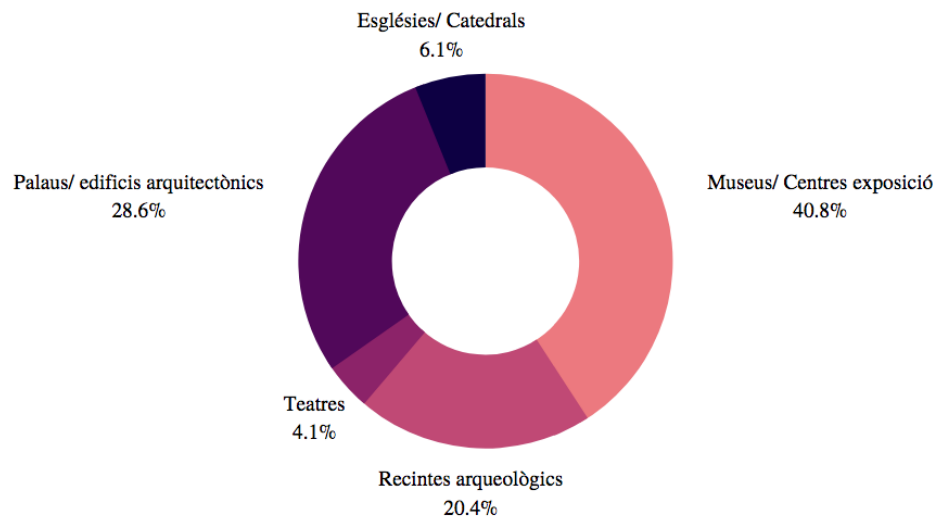

Figura 2. Gràfica per elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT, 2016.

Per tant, hem pogut observar el gran nombre de patrimoni arquitectònic que observem a cada municipi i la seva tipologia, però fixem-nos en com estan situats al mapa.

A continuació, a través del mapa cartogràfic de l'illa es troben tots els recursos patrimonials arquitectònics situats al seu lloc i diferenciats

per color segons tipologia. no només veiem una gran concentració de recursos als dos extrems de l'illa sinó que també veiem dues grans concentracions tipològiques que també recauen a Ciutadella i Maó. És clar veure, que la majoria de recursos es concentren als dos extrems de l'illa, Maó i Ciutadella, encara que els recintes arqueològics es troben a gran part de l'illa en especial menció a la zona d'Alaior.

Els recursos més abundants corresponen als centres de Ciutadella, Maó encara que en altres poblacions com Ferreries i que per tant, és la tipologia més abundant a l'illa. Cal destacar també, l'excepció del centre d'interpretació de Cavalleria que es troba totalment al nord i aïllat, però no menys important. Seguidament i com no pot faltar en una illa candidata a Patrimoni Mundial de la UNESCO amb Menorca Talaiòtica, els recursos arqueològics prehistòrics més abundants se troben a la part sud del municipi d'Alaior, però també al nord del municipi de Ciutadella. Tornen a destacar les restes arqueològiques romanes aïllades al nord de l'illa.

Ressalta alhora, que només trobem dos recursos corresponents al color groc i que són els teatres. Val a dir, que només en trobem dos de rellevància artística i actualment en ús, però aquest dos són de gran qualitat. El Teatre Principal de Maó per ser el teatre d'òpera més antic

d'Espanya i el Teatre des Born per ser el que més recentment ha tornat a obrir les portes.

Amb els palaus, assenyalats amb color verd, torna a passar el mateix que amb els museus i és que es concentren en les polis de més afluència demogràfica com són Ciutadella amb el seu passat històric noble i eclesiàstic, i Maó de llegat britànic. Finalment, les esglésies o bé catedral, assenyalades en rosa, les trobem a Ciutadella, ja que la capital eclesiàstica es troba aquí.

En resum, la gran majoria de recursos arquitectònics es troben als extrems illencs est i oest, però sense oblidar-nos de la qualitat que trobem al nord aïllat de l'illa.

Figura 3. Mapa cartogràfic dels recursos arquitectònics de Menorca classificats segons tipologia, 2021. Font: elaboració pròpia.

3. Benchmarking. Anàlisi dels referents

3.1 Anàlisi i classificació dels festivals d'arquitectura

Com ja hem comentat, hi ha diversos festivals a Menorca relacionats amb el patrimoni i, per tant, amb l'arquitectura. Cadascun d'aquests, es troba explicat de manera sintètica, però explicant els punts més importants i pràctics de cada festival. Aquests punts són: dades generals, descripció, activitats relacionades amb el festival, bones pràctiques i, suport gràfic. Els anirem detallant en l'àmbit insular, nacional i internacional.

Insularment, cal destacar que s'ha analitzat tot tipus de festival, encara que no sigui de caràcter arquitectònic, ja que ens pot aportar un ampli ventall de possibilitats i necessitats, alhora que bones pràctiques. Aquests, ens ajudaran a entendre, comprar, identificar estratègies d'èxit.

DADES GENERALS
DESCRIPCIÓ
ACTIVITATS RELACIONADES
AMB EL FESTIVAL
BONES PRÀCTIQUES

En l'àmbit nacional, trobem altres festivals com és el Festival Cultural Iberoromà de Cabrera de Mar, Concéntrico-Festival Internacional de Arquitectura y Diseño de Logronyo, BARQ de Barcelona i, la Setmana d'Arquitectura de Barcelona.

També, **Gallery Weekend**. El mateix concepte però a Barcelona l'exemplificaria la **Nit dels Museus** que, com el seu nom indica, durant una nit els museus de la ciutat de Barcelona s'obren al públic de manera gratuïta. Normalment, coincideix amb el Dia Internacional dels Museus (Maig). Aquest és un fenomen internacional, però que el trobem també nacionalment. Analitzarem el Gallery Weekend de manera internacional.

Internacionalment i un altre festival del qual ens podem emmirallar, seria el **48h Open House**. Festival adreçat a tot públic per ensenyar l'arquitectura de la ciutat durant dos dies. Tot això, amb un seguit d'espais oberts, però també activitats relacionades amb aquests com activitats guiades. Està organitzat a través d'una associació cultural sense ànim de lucre amb l'objectiu de divulgar el patrimoni arquitectònic de cada ciutat, segons el cas, a l'hora de promoure l'arquitectura, ajudar a entendre-la com a component imprescindible de la cultura. Al mateix temps, el festival dona visibilitat a la figura de l'arquitecte i fidelitza públics interessats en l'arquitectura de l'entorn. Aquest, com Gallery Weekend, és un festival a escala mundial.

Analitzarem el fenomen mundial i el cas concret de Barcelona, el més pròxim a la nostra àrea d'anàlisi. Altres són el Festival de Arquitectura en Español, Festival Hecho en Casa de la ciutat de Mèxic, Mextropoli. Festival Internacional de Arquitectura i Ciudad.

Vesprades d'Art a Es Mercadal

DADES GENERALS	
Nom	<i>Vesprades d'Art a Es Mercadal</i>
Data de celebració	5 i 6 d'agost. Són les dates de l'última edició, però varia segons l'any. 19-00.00 hores.
Localització	Es Mercadal, Menorca.
Tipologia	Festival d'Art
Periodicitat	Cada estiu durant dos dies des de 2015. Última edició, 2019.
Número edicions	5
Perfil visitant	Tot tipus (interessants en l'art i que no) Menorquins, però també estrangers per ser un festival estival.
Pressupost	Artistes paguen per participar, part dels promotors (bar, restaurants), Ajuntament des Mercadal, CIM ⁶
Promoció	Cartells informatius i promoció a través de les xarxes socials, tríptics.
Patrocinadors	CIM, restauració

⁶ Sigla per designar al Consell Insular de Menorca.

Col·laboradors	Restauració local com Las Vegas, El Paladar, entre d'altres.
Enllaç web	No té enllaç web directe. Contacte organització: 626799163 (Toful Gomila, organitzador) Informació a http://www.menorca.es/contingut.aspx?idpub=10746

DESCRIPCIÓ

Durant el període estival s'han impulsat les 'vesprades d'art' que, com el seu nom indica a mitja tarda del dia fins a la nit es desenvolupen activitats relacionades amb l'Art. D'aquesta manera, les cases d'Es Mercadal s'obren per acollir els artistes locals i que aquests puguin exposar la seva obra. Així, es proposa també un recorregut que ajuda a dinamitzar la població d'Es Mercadal. Podríem dir que és un festival o un esdeveniment que ha funcionat des del seu inici, 2015 i que cada any s'ha anat reinventant i aconseguint ser un esdeveniment marcat al calendari d'estiu dels menorquins sobretot.

Com a primer pas, s'organitzen les cases que romandran obertes a través de voluntaris. Aquestes cases són del casc antic per fer més petit el recorregut.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Activitats Musicals
- ☐ Mercat

BONES PRÀCTIQUES

- Art local
- Ús de l'arquitectura local com a recipient de les altres arts.
- Participació de socis, artistes que tinguin relació amb el poble i urbanitzacions, i alhora conviden artistes amb nom per afavorir més la promoció.
- Cases del centre històric i de la població local.
- Recorregut tancat i amb proximitat. Cada 50 metres, una parada.

Figura 4. Tríptic de VI Vesprades d'Art des Mercadal, 2019. Font: Associació PuntArt.

Festival Internacional de Cinema

DADES GENERALS	
Nom	<i>Festival Internacional de Cinema (FICME)</i>
Data de celebració	Una setmana durant l'estiu. Dates variables.
Localització	Menorca. Espais amb interès artístic com el Teatre Principal de Maó o el Museu de Menorca.
Tipologia	Festival de Cinema
Periodicitat	Període estival
Número edicions	5. Des de 2015
Perfil visitant	Professionals del cinema, però també població local interessada en el tema.
Pressupost	Desconegut. Molts patrocinadors i col·laboradors.
Promoció	Xarxes socials, cartells i publicitat a través dels mitjans de comunicació. Elaboració d'un cartell publicitari d'un artista menorquí que ho dota de més valor.
Patrocinadors	CIM, Menorca Talaiòtica, Menorca Illa de Cultura,

	Menorca Reserva de la Biosfera, GOIB ⁷ , Institut d'Estudis Balearics, Ajuntament de Maó, Ajuntament de Ciutadella, Ministeri de Cultura i Esports del Govern Espanyol, Fundació 'La Caixa', Estrella Damm, Menorca Reservation Found.
Col·laboradors	Ara Balears, ApuntMenorca, Balearia, Air Europa, Restauració i Hosteleria Menorquina, D.O Queso Maó, Autos Menorca, Teatre Principal de Maó.
Enllaç web	https://festivalmenorca.com/

DESCRIPCIÓ

És un festival anual de cinema a l'illa de Menorca des de fa set anys el qual compta amb dues seccions de concurs: 'Illes en curt' com a competició de curtmétratges nacionals i internacionals i 'Balears en curt' com a competició de curtmétratges balears. La principal característica d'aquest festival és que es desenvolupa durant els mesos estivals a través de projeccions de cinema a l'aire lliure amb entrada per a tothom. És d'esperit social i sostenible per promoure la cultura i l'art a través de la consciència ecològica i social de Menorca.

⁷ Sigla per designar al Govern de les Illes Balears.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Propostes gastronòmiques d'autor amb actuacions musicals. 'Cooking'
- ☐ Sessions dedicades a públic infantil i familiar amb espectacles.
- ☐ Jornades d'aprenentatge cinematogràfic a través de professional del sector.
- ☐ Projectió documental
- ☐ Concurs de films a través de jurat professional i reconegut nacionalment.

BONES PRÀCTIQUES

- Els espais exteriors agafen la gran importància per convertir-los en cinema. Bellesa paisatgística de Menorca.
- Associat a la Balears Film Festival.
- Dues vessants del festival: cinematogràfica i la turística.
- Ampliar l'experiència que engloba altres atractius de l'illa com són la Reserva Starlight, el Mediterrani o disfrutar d'una nit d'estiu a Menorca.
- Organitzat per una associació cultural menorquina.

- Associat a l'Agenda 2030 de les Nacions Unides. Objectius de Desenvolupament Sostenible.
- CineMar dedicat al mar. Durant tot l'any.

Figura 5. Cartell publicitari del festival, 2021. Font: web oficial

Fosquets d'Art a Ferreries

DADES GENERALS

Nom	<i>Fosquets d'Art a Ferreries</i>
Data de celebració	dos dies d'Agost
Localització	Ferreries, Menorca
Tipologia	Festival d'art
Periodicitat	Biennal durant tres dies
Número edicions	Des de 2010
Perfil visitant	[no disponible]
Pressupost	3.000 euros en endavant
Promoció	Díptics o <i>flyers</i> que es reparteixen pels pobles, Cala Galdana i alguns hotels, ja que són en 3 idiomes (català, castellà i anglès) i difusió per xarxes socials, i diari

	Menorca.
Patrocinadors	Ajuntament de Ferreries
Col·laboradors	Bars del poble
Enllaç web	https://www.menorca.info/fotogaleria/fotos-fosquets-art-ferreries.html (no té web oficial)

DESCRIPCIÓ

Projecte similar a les 'Vesprades d'Art d'Es Mercadal' però en aquest cas a la població de Ferreries. Exposició d'art local acompanyat d'altres activitats culturals com són concerts o activitats relacionades amb la cultura gastronòmica menorquina.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Concerts en viu

BONES PRÀCTIQUES

- Reunir diverses propostes artístiques

locals.

- Conviden a escoles per participar-hi.

Figura 6. Cartell publicitari de Fosquets d'Art a Ferreries, 2016. Font: Nan Ventura,

Menorca Jazz Festival

DADES GENERALS

Nom	<i>Menorca Jazz Festival</i>
Data de celebració	Mesos abril-maig
Localització	Menorca
Tipologia	Festival de jazz
Periodicitat	Primavera
Número edicions	23 edicions
Perfil visitant	Especialistes de jazz.
Pressupost	Crowdfunding, subvencions del govern i patrocinis.
Promoció	Mitjans de comunicació, xarxes socials i cartelleria. Spots.

Patrocinadors	Menorca, illes Balears. GOIB, Institut d'estudis baleàrics, CIM, Menorca Talaiòtica, Menorca Cultural, tots els ajuntaments, ImperDeco, Opticalia, Centre Jardineria, Hosteleria, INAEM ⁸ , Fundació Sgae.
Col·laboradors	Restauració de Menorca, mitjans de comunicació, fundacions sense ànim de lucre.
Enllaç web	https://jazzobert.com/

DESCRIPCIÓ

Festival musical dedicat al Jazz amb més de vint edicions sota el lema de 'la joia de viure per a gent de ment oberta'. Té una durada de gairebé dos mesos on es van intercalant espectacles relacionats amb el jazz, orquestres de jazz i la relació que hi té amb el cinema. L'abonament té un preu de 27€.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

☐ Jazz Didàctic. Per a nens.

⁸ Sigles que designen l'Institut Nacional d'Arts Escèniques i de Música de l'Estat Espanyol, del Ministeri de Cultura i Esport.

- ☐ Trobada Dixieland.
- ☐ Jornades Pro
- ☐ Exposicions de Jazz.
- ☐ Conferència. Dones i jazz

BONES PRÀCTIQUES

- Artistes locals
- Festival d'Art.
- Riquesa en el contingut.
- Diversitat d'activitats programades.
- Festival desestacionalitzat, ja que és realitzat durant més d'una setmana i durant primavera.
- Organitzat per una associació sense ànim de lucre.
- Descomptes per a socis, Escoles de Música i Conservatori

Figura 7. 23è Menorca Jazz Festival, cartell guanyador de Xavier Pascual. Font: Menorca Jazz Festival web oficial.

Festival Infantil de Cinema

DADES GENERALS	
Nom	<i>Festival Infantil de Cinema</i>
Data de celebració	Febrer 2021
Localització	Orfeó Mahonés
Tipologia	Festival de cinema adreçat al públic infantil
Periodicitat	Des de 2017, anualment.
Número edicions	3
Perfil visitant	Públic familiar.
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Cartell publicitari, mitjans de comunicació com radio.
Patrocinadors	Ajuntament de Maó
Col·laboradors	GOIB, Orfeó Mahonés, Maó Ciutat Educadora, Ajuntament de Maó, Ciutats amigues de la infància.
Enllaç web	http://www.ajmao.org/Contingut.aspx?IdPub=21407 (no web oficial)

DESCRIPCIÓ

Festival dedicat al cinema infantil que consta de tres projeccions en català i dirigides a un públic infantil d'entre tres i vuit anys a l'Orfeó de Maó, Menorca. Són tres projeccions dividides en tres mesos amb un cost de 2€ per projecció.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

☐ Cap

BONES PRÀCTIQUES

- Utilitza un espai arquitectònic visiblement artístic per celebrar-lo.
- Festival adreçat als més petits. Atractiu pel públic familiar.

Figura 8. Cartell publicitari III Festival de Cinema Infantil 2021. Font: Ajuntament de Maó

Cranc Festival

DADES GENERALS	
Nom	<i>Cranc Festival</i>
Data de celebració	Setembre 2022
Localització	Claustre del Carme, Maó
Tipologia	Festival de música
Periodicitat	Final d'estiu des de 2017
Número edicions	4
Perfil visitant	Menorquins i població nacional.
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Spots publicitaris, xarxes socials, cartelleria.
Patrocinadors	Estrella Damm, Volotea, Menorca Illes Balears, AETIB ⁹ , Ajuntament de Maó, Coca-Cola, Music Lover, Institut d'Estudis balears, Homers.
Col·laboradors	Fundació Sgae, AIE, Accion Cultural Española, mitjans de comunicació, hosteleria, Crea SGR.

⁹ Sigles que designen l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears.

Enllaç web

<https://crancfestival.com/ca/>

DESCRIPCIÓ

Descrit com un dels festivals més atractius de música d'Espanya on natura i música s'uneixen en un entorn com és Menorca. Avui dia, porten quatre edicions i no són només espectacles sinó que té subàmbits com: CrancPro amb xerrades professionals, CrancArt, CrancKids on el públic infantil també té cabuda.

Festival musical sobretot actual, però disfrutat en un entorn idíl·lic com és Menorca. Neix de la possibilitat d'oferir als menorquins la possibilitat de disfrutar de música nacional i internacional sense sortir de l'illa.

Organitzat per Cranc Festival i Ataque Records.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ CRANC PRO. Per a professionals del sector. Showcases, conferències i networkings.
- ☐ CRANC ART. Promoure l'art a través d'exposicions artístiques.
- ☐ CRANC KIDS. Activitats familiars.

BONES PRÀCTIQUES

- Recomanació de portar les entrades al mòbil. Punt de sostenibilitat
- Compromès amb l'Agenda 2030.
- Punt lila.
- Generació de llocs de treball locals.
- Incrementar el valor de la marca turística: Menorca
- Mobilitat sostenible.
- Ús correcte e inclusiu del llenguatge i, ajudes a persones amb discapacitat.

Figura 9. Cartell publicitari Granc 2021. Font: web oficial del festival.

Pedra Viva Festival

DADES GENERALS

Nom	<i>Pedra Viva Festival</i>
Data de celebració	Del 9 de juliol al 23 d'octubre.
Localització	Lítica, Sa Vinyeta, Jardins de sa Vinyeta. Llatzeret, Illa del Rei, Catedral de Menorca. 5 escenaris
Tipologia	Festival d'arts escèniques i música.
Periodicitat	de juliol a octubre. Des de 2012.
Número edicions	8
Perfil visitant	Població menorquina
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Mitjans de comunicació com IB3, EITB, La Sexta, RTVE, La Vanguardia o El País. Referències a guies online, blogs, agències de viatge nacionals i internacionals i mencionats a Revista Forbes, National Geographic i la Petit Futé. El 2020 va ser escollit entre els 15 millors projectes de les illes Balears segons l'informe de l'Observatori de

	Cultura de Fundación Contemporánea.
Patrocinadors	CIM, Menorca Talaiòtica, Menorca Reserva de la Biosfera, Ajuntaments, INAEM
Col·laboradors	Amics Pedra Viva, Hosteleria i restauració, mitjans de comunicació.
Enllaç web	https://www.pedravivamenorca.com/

DESCRIPCIÓ

Festival de música i arts escèniques en escenaris no convencionals. Festival que es caracteritza per la seva pluralitat a través del teatre, música, dansa, performances de la mà de companyies contemporànies. Fins a 20 espectacles picatge.

Pedra Viva és una experiència obligada dels estius menorquins; un dels festivals més destacats de l'illa i un model de treball pel que fa a la simbiosi entre contenidor i contingut. Un punt d'irradiació cultural que durant quatre mesos a l'any us ofereix l'oportunitat de veure funcions inèdites, estrenes autonòmiques i nacionals i artistes d'arreu del món dins d'escenaris privilegiats a l'aire lliure. (Pedra Viva, s.d)

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ PEDRA EN VIU. Durant un cap de setmana del festival on hi ha representacions totalment menorquines. Concurs que acaba amb el premi 'Pedra en Viu de l'any'

BONES PRÀCTIQUES

- Escenaris de representació artística no convencionals.
- Programació eclèctica i plural.
- Sintonia amb l'arquitectura de l'entorn.
- Dotar d'interès patrimonial els indrets singulars de l'illa i millorar-los.

Figura 10. Cartell publicitari de Pedra Viva 2019. Font: web oficial del festival.

Gallery Weekend

DADES GENERALS	
Nom	<i>Gallery Weekend</i>
Data de celebració	variació segons la ciutat. Caps de setmana entre juliol-octubre
Localització	Ciutats europees
Tipologia	Festival d'art
Periodicitat	Anualment
Número edicions	[no disponible]
Perfil visitant	[no disponible]
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Web i xarxes socials
Patrocinadors	Depenent de la ciutat
Col·laboradors	Depenent de la ciutat
Enllaç web	https://www.artacrosseurope.com/project

DESCRIPCIÓ

Obertura conjunta d'exposicions al públic per part de galeries d'art amb activitats paral·leles a cinc ciutats europees com són: Madrid, París, Lisboa, Milà o Brussel·les. Això facilita la mobilitat de professionals de l'art, artistes, comissaris entre ciutats europees.

Línies d'acció molt definides:

1. Programa expositiu
2. Activitats
3. Esdeveniments
4. Tecnologia i innovació

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ App Art Gallery
- ☐ Sopars/ brunch per reunir els professionals del sector.
- ☐ Visita guiada/ comentada.
- ☐ Diàleg amb comissaris.
- ☐ Performance

☐ Demostracions tècniques

BONES PRÀCTIQUES

- Poder de reunir la gent a través de l'art.
- Conèixer agents del sector artístic i del continent.
- Donar a conèixer l'art del país a través del sector professional.
- Art Across Europe: xarxa de col·laboració europea i art única.

Figura 11. Cartell publicitari de Apertura Madrid Gallery Weekend, 2020. Font: Accion Cultural Española.

Nit dels Museus

DADES GENERALS

Nom	Nit dels Museus o la Llarga Nit dels Museus
Data de celebració	Dia internacional dels museus, maig.
Localització	Diverses ciutats europees. Origen a Alemanya
Tipologia	Festival d'Art
Periodicitat	Anualment
Número edicions	Des de 1997
Perfil visitant	Diversitat de públic. Apropar el públic a les institucions culturals.
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Cartelleria, xarxes socials, spots publicitaris
Patrocinadors	Depenent de la ciutat. Mitjans de comunicació
Col·laboradors	Depenent de la ciutat. Hosteleria i restauració. Ajuntaments
Enllaç web	https://www.barcelona.cat/lanitdelsmuseus/ (un exemple)

DESCRIPCIÓ

L'objectiu de la Nit dels Museus és ser un esdeveniment cultural que a través de ser organitzat per diversos museus o institucions culturals, el públic pugui disfrutar d'aquests espais oberts durant la tarda i gran part de la nit.

Per tant, és un esdeveniment que busca apropar el visitants al món cultural.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Visites guiades/ comentades.
- ☐ Concerts en directe.
- ☐ Performance.
- ☐ Tallers per a famílies.
- ☐ Espectacles de teatre, poesia, dansa.

BONES PRÀCTIQUES

- Visita de manera gratuïta.
- Espais arquitectònics oberts que normalment romanen tancats.

- Vetllada diferent però propera a la cultura.
- Per a tot tipus de públic.
- Accessibilitat.

Figura 12. Cartell publicitari de La nit dels museus a Barcelona, 2021. Font: Ajuntament de Barcelona.

Festival Cultural Iberorromà

DADES GENERALS	
Nom	<i>Festival Cultural Iberorromà</i>
Data de celebració	Dos caps de setmana d'Octubre
Localització	Cabrera de Mar
Tipologia	Festival històric i de cultura popular
Periodicitat	Anualment
Número edicions	[no disponible]
Perfil visitant	Familiar
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Mitjans de comunicació
Patrocinadors	Ajuntament de Cabrera de Mar, Gaudeix Cabrera de Mar, Patrimoni Històric, Diputació de Barcelona
Col·laboradors	Restauració de Cabrera de Mar
Enllaç web	Tríptic descarregable a través de la pàgina web de l'Ajuntament de Cabrera de Mar. Font: file:///Users/rosergarcia/Downloads/cabrera_de_mar_r

eviu_ilturo_festival_cultural_iberorromn_programa_2021.pdf

DESCRIPCIÓ

Festival artístic de la ciutat de Cabrera de Mar sobre el seu passat romà. Sota el lema de 'Reviu Ilturo' es vol destacar un dels moments històrics més importants de la ciutat a través del llegat iber i romà.

El seu objectiu és la valorització i divulgació del patrimoni iber i romà. Cada any és temàtic i aquest, vol aprofundir en el coneixement de la salut i la malaltia dels avantpassats. La temàtica del 2021 és 'La medicina i les pandèmies en l'antiguitat'

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Visites guiades i teatralitzades.
- ☐ Recreacions històriques.
- ☐ Jocs gladiadors.
- ☐ Activitats gastronòmiques.
- ☐ Conferències
- ☐ Concursos

- ☐ Tallers
- ☐ Desfilades
- ☐ Il·luminació dels jaciments més importants.

BONES PRÀCTIQUES

- Apropar la història local.
- Ensenyar la realitat romana a través dels usos i costums recreats.
- Relació de temes històrics amb actuals.
- Divulgació i valorització del patrimoni.

Figura 13. Cartell publicitari de Reviu Ilturo 2021. Font: Ajuntament de Cabrera de Mar.

48 Open House Barcelona

DADES GENERALS

Nom	48h Open House Barcelona
Data de celebració	23 i 24 d'octubre de 2021. Cap de setmana de tardor.
Localització	Barcelona i l'àrea metropolitana.
Tipologia	Festival d'arquitectura
Periodicitat	Anualment, a la tardor.
Número edicions	12 edicions. Cada any des de 2010.
Perfil visitant	Escoles, famílies, joves. Vol arribar a un gran ventall de possibilitats, fer apropar l'arquitectura a tothom sense necessitat de ser un professional en l'àmbit. Entre 18-40 anys.
Freqüentació	62.182 visitants (2021) (ARA, 2021)
Pressupost	[no disponible]
Canals de difusió	Xarxes socials, mitjans de comunicació
Patrocinadors	Es pot ser patrocinador, donant o amic del festival

Col·laboradors	Entitats col·laboradores (48 Open House Barcelona, 2021) (120: associacions i organitzacions, 40%; institucions 35%; privats, 25%), voluntariats (estudiants i arquitectes), xarxa internacional Open House World Wide.
Enllaç web	https://www.48hopenhousebarcelona.org/

DESCRIPCIÓ

Forma part de Open House World Wide la qual és una xarxa de més de 50 organitzacions que organitzen festivals sobre arquitectura i disseny arreu del món. Aquesta, és una organització sense ànim de lucre del Regne Unit des de 1992. Els valors d'aquest són:

- **Defensa.** Fomentar la comprensió sobre el valor d'una ciutat ben dissenyada que inclou la sostenibilitat ambiental, social i econòmica.
- **Diàleg.** Vol crear una unió accessible i independent entre experts i usuaris per així intercanviar diversos punts de vista.
- **Empoderament.** Crear consciència que el públic té interès pel disseny i la seva ciutat i s'han de sentir protagonistes en el desenvolupament d'aquesta.
- **Experiència.** Faciliten oportunitats perquè els habitants d'una ciutat experimentin amb l'arquitectura la qual, ajuda a millorar la vida.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Visites guiades
- ☐ Portes obertes als espais arquitectònics
- ☐ Voluntariats per treballar-hi
- ☐ Itineraris
- ☐ Visites guiades per l'arquitecte
- ☐ Concursos.

BONES PRÀCTIQUES

- Fomentar l'ús cultural i lúdic de l'espai urbà
- Afavoriment de la identitat individual però alhora col·lectiva
- Difondre la cultura arquitectònica i el seu vessant social i cultural.
- Fomentar el creixement responsable del patrimoni.
- Fomentar la participació ciutadana i voluntariat de la zona.
- Esdeveniment cultural diferent i creatiu.

Figura 14. Cartell publicitari del Festival d'Arquitectura a Barcelona, 2021. Font: web oficial.

Concéntrico-Festival Internacional de Arquitectura y Diseño de Logroño

DADES GENERALS	
Nom	<i>Concéntrico-Festival Internacional de Arquitectura y Diseño de Logroño.</i>
Data de celebració	Variació depenent l'any. Aquest 2021, setembre.
Localització	Logronyo, La Rioja.
Tipologia	Festival d'arquitectura i disseny
Periodicitat	Anualment
Número edicions	5, des de 2015
Perfil visitant	[no disponible]
Pressupost	[no disponible]
Promoció	[no disponible]
Patrocinadors	Hosteleria, mitjans de comunicació, organitzacions d'arquitectes.
Col·laboradors	Ajuntament de Logronyo, Govern de la Rioja, Garnica i

	Bodegues LAN.
Enllaç web	https://concentrico.es/

DESCRIPCIÓ

Festival que proposa reflexionar sobre l'àmbit urbà i de la ciutat. Aquest, organitzat anualment, convida a repensar el nostre entorn a través d'instal·lacions, exposicions, trobades, performances i altres activitats.

Consta d'instal·lacions urbanes creades per equips d'arquitectes nacionals i internacionals.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Tallers
- ☐ Visites guiades.
- ☐ Trobades amb artistes

BONES PRÀCTIQUES

- Nous contextos internacionals.

- L'arquitectura com a base del festival.
- Diàleg entre la ciutat, patrimoni i arquitectura.
- Organitzat per la Fundación Cultural de los Arquitectos de la Rioja.

Figura 15. Cartell publicitari del festival 2021. Font: web oficial del festival.

Setmana d'Arquitectura de Barcelona

DADES GENERALS

Nom	<i>Setmana d'Arquitectura de Barcelona</i>
Data de celebració	Maig, durant deu dies.
Localització	Barcelona
Tipologia	Festival d'arquitectura
Periodicitat	Anualment
Número edicions	5
Perfil visitant	[no disponible]
Promoció	Cartelleria, xarxes socials i mitjans de comunicació.
Patrocinadors	[no disponible]
Col·laboradors	Barcelona Building Construmat, Arquin Fad.
Enllaç web	https://www.barcelona.cat/setmanadarquitectura/?utm_source=DiarioDesign&utm_medium=SitesArquitectura&utm_content=Robadoble&utm_term=C01&utm_campaign=Setmana_Arquitectura_2021

DESCRIPCIÓ

Organitzat per COAC Arquitectes, Fundació Mies van Der Rohe, Ajuntament de Barcelona.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Activitats per a famílies. Tallers
- ☐ Twitch. Joves i arquitectura.
- ☐ Projeccions de cinema.
- ☐ Debats presencials i en línia.
- ☐ Sales de lectura.
- ☐ Festes d'arquitectura. Una per cada districte de Barcelona.

BONES PRÀCTIQUES

- Reforça el vincle de l'arquitectura amb la ciutadania.
- Reflexionar sobre l'entorn construït de les ciutats i el seu valor.
- S'emmarca en la Nova Bauhaus Europea.
- Iniciativa creativa i interdisciplinària.

Figura 16. Cartell publicitari de la Setmana d'Arquitectura, 2021. Font: Ajuntament de Barcelona.

Open House Worldwide

DADES GENERALS

Nom	<i>Open House Worldwide</i>
Data de celebració	Variable segons la ciutat
Localització	Ciutats de tot el món
Tipologia	Festival d'arquitectura
Periodicitat	Anualment
Número edicions	Des de 1992.
Perfil visitant	No definit
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Cartelleria, xarxes socials i mitjans de comunicació
Patrocinadors	Patrocini i donació voluntària. No disponibles els integrants i variables de cada ciutat.
Col·laborador	[no disponible]

s	
Enllaç web	https://www.openhouseworldwide.org/

DESCRIPCIÓ

És una xarxa de 50 organitzacions que organitzen festivals sobre arquitectura, disseny i ciutats de tot el món. És reconeguda com la celebració més gran del paisatge urbà del món. A més, és una organització sense ànim de lucre registrada com a organització benèfica al Regne Unit.

Els valors són:

- Vocació
- Diàleg
- Empoderament
- Experiència

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Visites guiades/ comentades.
- ☐ Portes obertes als espais arquitectònics
- ☐ Voluntariats per treballar-hi

- ☐ Itineraris
- ☐ Visites guiades per l'arquitecte
- ☐ Concursos.

BONES PRÀCTIQUES

- Fomentar l'ús cultural i lúdic de l'espai urbà
- Afavoriment de la identitat individual però alhora col·lectiva
- Difondre la cultura arquitectònica i el seu vessant social i cultural.
- Fomentar el creixement responsable del patrimoni.
- Fomentar la participació ciutadana i voluntariat de la zona.
- Esdeveniment cultural diferent i creatiu.

Figura 17. . Imatge corporativa Open House Worldwide. Font: web oficial

Festival de Arquitectura en Español

DADES GENERALS	
Nom	<i>Festival de Arquitectura en Español</i>
Data de celebració	Gener-Febrer 2022
Localització	Barcelona, Madrid
Tipologia	Festival d'Art
Periodicitat	Anualment
Número edicions	4
Perfil visitant	No especificat.
Pressupost	[no disponible]
Promoció	[no disponible]
Patrocinadors	[no disponible]
Col·laboradors	Tectónica, Novotech, Mexiquense, Croquis, ETH Zürich, Instituto Español de Arquitectura, FAE, Cooperación Española Cultura México. Novoceramic, Novotech, TV Mexiquense, Tectónica, el Croquis.
Enllaç web	https://www.fae.mx/ i https://ccemx.org/evento/iii-festival-arquitectura/

DESCRIPCIÓ

Festival que genera l'oportunitat de presentar treballs en un programa de conferències públiques i masterclass.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Tallers per a joves.
- ☐ Concursos d'arquitectura premiats.
- ☐ Conferències
- ☐ Masterclass
- ☐ Il·luminació d'espais.

BONES PRÀCTIQUES

- Donar visibilitat a l'arquitectura com a disciplina artística.
- Donar visibilitat als arquitectes locals.
- Dotar de professionalitat

l'arquitectura a través de conferències i masterclass.

Figura 18. Cartell publicitari del festival, 2020. Font: Centro Urbano.

Festival Hecho en Casa

DADES GENERALS	
Nom	<i>Festival Hecho en Casa</i>
Data de celebració	3 mesos de final d'any
Localització	Santiago de Chile, Iquique, Valdivia, Concepción.
Tipologia	Festival d'Art
Periodicitat	Anualment
Número edicions	4
Perfil visitant	Ciudadans de Santiago de Chile
Pressupost	[no disponible]
Promoció	No especificat
Patrocinadors	No especificat
Col·laboradors	No especificat
Enllaç web	https://hechoencasa.cl/

DESCRIPCIÓ

Festival d'intervencions inclusiu amb l'objectiu de transformar la ciutat a través d'instal·lacions d'art públic als carrers, edificis, murs. Iniciativa de Entel i Bla!

Celebrar un retrobament entre art, espai públic i les persones de diferents regions de Chile.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

☐ Tours d'intervencions urbanes.

BONES PRÀCTIQUES

- Connectar la ciutadania amb l'arquitectura.
- Esdeveniment gratuït.
- Combinació d'artistes locals i internacionals.
- Ciutat com a espai comunicatiu.
- Sostenibilitat.
- Festival inclusiu

Figura 19. Publicitat del Festival Hecho en Casa 2021. Font: web oficial del festival

Mextrópoli. Festival internacional de arquitectura y ciudad

DADES GENERALS	
Nom	<i>Mextropoli. Festival Internacional d'arquitectura y ciudad</i>
Data de celebració	Quatre dies a l'any. Final any. En altres edicions, Març
Localització	México
Tipologia	Festival d'art i arquitectura.
Periodicitat	Anualment
Número edicions	8
Perfil visitant	[no especificat]
Pressupost	[no disponible]
Promoció	Cartelleria, mitjans de comunicació
Patrocinadors	Segons ells, 'Aliats comercials', 'Aliats institucionals', 'Aliats creatius', 'Aliats mediàtics' i mitjà oficial.
Col·laboradors	No especificats
Enllaç web	https://mextropoli.mx/

DESCRIPCIÓ

Viure a través de l'arquitectura una ciutat extraordinària. Un dels objectius del festival és ampliar la cobertura i l'aprofitament cultural de l'espai públic de les ciutats. D'aquesta manera, fomentaria la capacitat creativa, crítica i de participació a partir de la interacció amb l'arquitectura.

Alhora, la ciutat de Mèxic es converteix durant quatre dies, en un poderós atractiu cultural, turístic i alhora ciutadà posicionant així la capital com a referent d'iniciatives que aposten per la generació de nous espais d'interacció oberts a la ciutadania. S'enriqueix l'imaginari col·lectiu.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB EL FESTIVAL

- ☐ Taules rodones
- ☐ Exposicions
- ☐ Presentacions de llibres
- ☐ Instal·lacions arquitectòniques

Figura 20. Imatge corporativa del festival. Font: Twitter oficial del festival.

BONES PRÀCTIQUES

- Fomentar la comunitat.
- Atractiu per a la ciutat cultural, turístic i ciutadà.
- Suport de PROTOFEST. Impulsant la transparència com a institució i festival.

3.2. Valoració final dels festivals i de les seves bones pràctiques

Un cop feta tota la classificació i anàlisi de la informació de cada festival podem arribar a diverses conclusions.

A escala insular, observem que no hi ha cap festival d'arquitectura ja creat encara que, sobretot internacionalment poden interessar dues grans propostes com són el Gallery Weekend i Open House Worldwide, ja que agafen l'arquitectura local com a base del festival.

Dels festivals analitzats podem extreure algunes bones pràctiques i que poden ser aplicables al nostre projecte. Aquestes són:

- Ús de l'arquitectura local com a recipient de les altres arts.
- Ampliar l'experiència que engloba altres atractius de l'illa com són la Reserva Starlight, el Mediterrani o gaudir d'una nit d'estiu a Menorca.

- Associació a l'Agenda 2030 i als seus objectius.
- Escenaris de representació artística no convencionals.
- Programació eclèctica i plural.
- Sintonia amb l'arquitectura de l'entorn.
- Dotar d'interès patrimonial els indrets singulars de l'illa i millorar-los.
- Visita de manera gratuïta.
- Espais arquitectònics oberts que normalment romanen tancats.
- Fomentar l'ús cultural i lúdic de l'espai urbà.
- Afavoriment de la identitat individual però alhora col·lectiva.
- Difondre la cultura arquitectònica i el seu vessant social i cultural.
- Fomentar el creixement responsable del patrimoni.
- Fomentar la participació ciutadana i voluntariat de la zona.
- Esdeveniment cultural diferent i creatiu.

En aquest apartat, analitzarem alguns aspectes destacables i interessants com poden ser les dates de celebracions, periodicitat, promoció, patrocinadors i col·laboradors, i activitats.

Pel que fa a les **dates** de celebracions, observem que la majoria d'aquests se celebren fora de les èpoques estivals, segurament per ajudar a desestacionalitzar la cultura. Molts d'aquests, se celebren

durant primavera o just abans de començar l'època estival. Respecte a la **periodicitat**, la gran majoria se celebren anualment, i només un cop a l'any durant com a molt una setmana. N'hi ha d'altres com *Pedra Viva* que es celebra durant tres mesos perquè té una visió més desestacionalitzadora i no tant dirigida a un públic que només visita Menorca durant l'estiu.

Amb relació als **col·laboradors i patrocinadors**, la gran majoria compten amb mitjans de comunicació, restauració i hoteleria com a col·laboradors i sobretot, com a patrocinadors trobem Ajuntaments, Consell Insular en el cas de Menorca, institucions de caràcter professional i privat com COAC o fins i tot, alguna figura com Denominació d'Origen.

Un altre punt molt important a analitzar són les **activitats** del festival i que són gairebé el teixit més important d'un festival. Gairebé tots, ofereixen visites guiades o comentades que fa que aquell públic que no domini el tema agafi encara més interès i que li sembli més interessant. És una eina complementària que ajuda molt a la comprensió d'un festival o qualsevol esdeveniment. D'altra banda, per a un públic més familiar són abundants els tallers o espectacles en viu que agafen protagonisme entre els més petits. Altres propostes en pandèmia, han estat conferències en línia (abans presencials) o canals

de Twitch per als més joves. També, en festivals arquitectònics són riques les il·luminacions als edificis com podria ser un mapping, o portes obertes a espais arquitectònics que normalment romanen tancats o tenen un accés més restringit.

Altres activitats que trobem són classes magistrals, exposicions, conferències i col·loquis, concursos o trobades amb artistes.

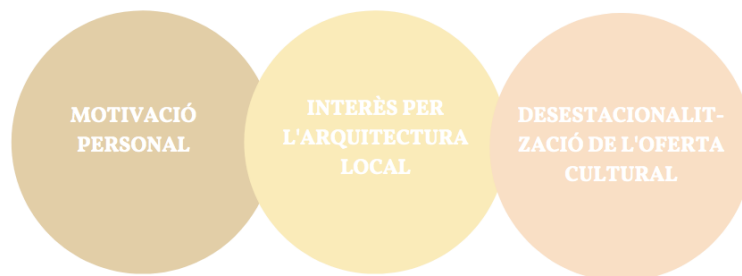

4. Proposta d'activació patrimonial

4.1. Motiu elecció

Aquest projecte neix sobretot de motivacions personals i de l'interès per l'arquitectura i especialment, per la local menorquina. D'aquesta manera, les meves motivacions al voltant d'aquest art i per tant, pel disseny i planificació del festival d'arquitectura i no un altre art, serien les següents:

- Voler crear un festival d'art on tot públic s'hi pugui sentir acollit i còmode.
- Reforçament la idea d'imaginari col·lectiu.
- Dotar d'importància l'arquitectura menorquina a través d'un festival lúdic.
- Conèixer sobre l'oferta cultural menorquina.

- Treballar perquè l'arquitectura formi part de la quotidianitat i no se quedi amb un afer/ art aïllat.
- No existeix cap festival d'arquitectura a Menorca.
- Interès per l'arquitectura local menorquina per: diversitat cultural i abundant, gran valor artístic poc reconegut. Si bé alguns són reconeguts, és un reconeixement molt desigual.
- Aplicar tots els coneixements adquirits durant el Màster pel que fa al disseny i planificació d'un esdeveniment cultural, d'un projecte.
- Aprendre com treballar amb gestors culturals en aspectes com el patrocini o col·laboració.
- Voler desestacionalitzar l'illa de l'oferta cultural que trobem avui en dia.

4.2. Què és un festival d'arquitectura? El cas de Menorca

Un festival d'arquitectura és tot aquell que a través de jornades, activitats culturals vol donar a conèixer l'arquitectura i aprendre'n d'ella. Reflexionar a partir de l'àmbit arquitectònic, tant urbà com rústic.

L'arquitectura és un art totalment quotidià i per tant, s'ha de tractar com un art més.

Per ser més concrets, l'arquitectura es defineix com a:

del llatí *architectura*, Art de projectar i construir edificis i obres semblants (Enciclopèdia Cat, s.d)

És una eina essencial per donar visibilitat al patrimoni de l'illa, però a través d'una manera més lúdica. De fet, a través d'estudis (Ministeri de Cultura d'Espanya, 2019) realitzats entre 2018 i 2019, el 78,2% de la població no ha visitat un jaciment arqueològic en l'últim any i si ho ha fet, ha estat a través de sortides escolars. També, un 75% de la població no ha anat mai a un teatre i això ens ensenya que un gran percentatge de la població espanyola du a terme poques activitats culturals, ja sense tenir en compte el fet de visitar un museu. Aquests són alguns dels exemples que ens demostren que la població espanyola té poc interès en les activitats de caire cultural i que per tant, s'ha d'incentivar a través d'altres eines com la proposada, un festival.

A Menorca trobem diversos festivals com poden ser el *Festival Internacional de Cinema de Menorca*¹⁰ o el *Festival de Jazz de Menorca*¹¹, però cap especialitzat en la seva arquitectura. Sí és veritat que alguns utilitzen l'arquitectura menorquina com a espai físic o teló de fons

¹⁰ Festival celebrat anualment a Menorca des de 2016, amb l'objectiu de ser un referent cinematogràfic a Menorca i les Illes Balears, despertant l'interès de l'espectador a través de propostes innovadores. Web oficial del festival: <https://festivalmenorca.com/>

¹¹ Conegut com *Jazz Obert*, compta ja amb 24 festivals des de 2006 amb l'objectiu de potenciar el jazz local. Web oficial: <https://jazzobert.com/>

d'alguna activitat com pot ser el *Festival Pedra Viva*, però cap d'ells com a objectiu principal. D'aquí difereix el nostre festival dels altres, l'objectiu principal, l'eix vertebrador del festival.

Cal desestacionalitzar l'illa, incentivar la cultura d'aquesta i cap a ella i, dotar de diversitat d'activitats amb relació a la cultura de Menorca. També, la creació d'un festival d'arquitectura, a part de revaloritzar el patrimoni arquitectònic illenc, pot ajudar a la promoció de la petita empresa que hi pogués col·laborar alhora amb el seu patrocini, donar visibilitat a entitats, agrupacions, associacions culturals i a l'artista local. De fet, dotar de valor el patrimoni arquitectònic de l'illa més potent com és la *Menorca Talaiòtica* pot ajudar a impulsar una desestacionalització conjuntament amb la candidatura a la UNESCO (Menorca Talaiòtica, 2016). També és *Regió Gastronòmica Europea 2022* (Hosteltur, 2019), forma part de la *Menorca Film Commission*¹², destí MICE¹³, Destí i Reserva Starlight¹⁴. D'aquesta manera, es podrien establir relacions amb altres programes patrimonials de l'illa i l'ajuda al seu impuls.

¹² Dotació d'espais de Menorca per a rodar films a través de permisos de la Illes Balears Film Commission.

¹³ *Meetings, Incentives, Conferencing, Exhibitions*.

¹⁴ Destí turístic dedicat al turisme d'astronomia i certificat amb la qualitat d'aquest a través de la fundació Starlight.

Què aportaria?

Un ampli ventall de possibilitats. D'una banda, la visibilitat del patrimoni de Menorca, però alhora la visibilitat d'espais on poder realitzar aquesta mostra com el Teatre des Born reobert el 2020, recintes arqueològics candidats a la UNESCO, espais com la Pedrera de Lithica entre d'altres. D'altra banda, aportaria una riquesa cultural entre la població menorquina ajudant a consolidar l'imaginari col·lectiu, així com modificar la imatge que es pot tenir internacionalment de l'illa, la qual és grosso modo considerada illa de sol i platja.

Ja hem pogut observar com a altres festivals europeus d'arquitectura han tingut molt bona acollida, com és el cas de *Open House de Barcelona* amb més de 60.000 visitants durant els dos dies de durada. Els festivals d'arquitectura no són esdeveniments aïllats, sinó que en trobem arreu del món *Mextrópoli*, o el *Festival de Arquitectura en Español* així adaptant-los a la versibilitat que dona la temàtica.

D'aquesta manera, les necessitats detectades són:

- Manca d'un festival d'art a Menorca, i més concretament d'arquitectura.
- Sensibilitzar la població de Menorca en vers l'arquitectura local. Anar més enllà de l'arquitectura de cada poble, i donar a conèixer la varietat arquitectònica de l'illa.

- Canviar la imatge de no només 'Menorca talaiòtica' sinó també la britànica, francesa, romana, renaixentista i barroca.
- Manca d'extensió de les activitats culturals a totes les poblacions de l'illa. Centralització a Ciutadella, Es Mercadal i Maó.
- Canviar la imatge de Menorca com a destí de sol i platja. Potenciar així la part cultural des del vessant arquitectònic.

4.3. Missió i visió

MISSIÓ

La missió del festival és ser una eina d'activació del patrimoni de l'illa de Menorca de la manera més lúdica possible, però que alhora ajudi a desestacionalitzar l'oferta cultural menorquina tant a la població local

Transparència
Fundamentació i visibilitat de l'arquitectura local
Espai de reflexió i aprenentatge
Sostenibilitat
Eina social
Accessibilitat
Proximitat
Compromís pedagògic

per reforçar l'imaginari col·lectiu, com qualsevol persona que vulgui conèixer de Menorca. A través del festival d'arquitectura, es pretén visibilitzar les diverses petjades històriques i artístiques de Menorca.

VISIÓ

La visió del nostre festival pretén endinsar-se en l'arquitectura local menorquina donant-li una dimensió artística, històrica i, lúdica. D'aquesta manera, la valorització i la sensibilització patrimonial agafen protagonisme com a eix vertebrador, així com la sostenibilitat que envolta el festival.

4.4. Objectius estratègics i específics

Objectiu general: disseny i planificació d'un festival d'arquitectura com a eina d'activació patrimonial de Menorca.

Els objectius del nostre projecte pretenen ser específics, mesurables, realitzables, realistes i limitats a un temps, ja que ha de ser possible i aplicable la seva producció i disseny. Per tant, com hem anat comentant a l'inici del projecte, el nostre propòsit és contribuir a ser una eina d'activació patrimonial i cultural de Menorca. D'aquesta manera, hem elaborat un seguit d'objectius estratègics considerant les vessants patrimonial, socials, i econòmiques i de les quals se'n deriven uns objectius específics. **Els objectius estratègics són**

Objectius patrimonials	-Posar en valor el paisatge i l'arquitectura de Menorca. -Promoure la difusió del patrimoni arquitectònic menorquí.
Objectius socials	-Prioritzar la comunicació amb els visitants, el públic potencial i el local. -Consolidar l'imaginari col·lectiu de Menorca. -Crear un espai de reflexió i aprenentatge. -Crear un festival accessible. -Tenir en compte la situació sociosanitària actual.
Objectius econòmics	-Crear un festival sostenible. -Afavorir l'economia local de les entitats i agents culturals. -Contribuir al desenvolupament socioeconòmic local.

Objectius específics

Objectius patrimoni als	Posar en valor el paisatge i l'arquitectura de Menorca. ☐ Unir aquests dos binomis a través de la programació i les activitats del festival. ☐ Escenificar totes les activitats programades al festival en espais arquitectònics a l'aire lliure. Promoure la difusió del patrimoni arquitectònic menorquí. ☐ Donar a conèixer que no hi ha només una arquitectura a Menorca, sinó que té una gran oferta artística i variada. ☐ Treballar perquè l'arquitectura menorquina no quedi en un art aïllat.
---------------------------------------	--

Objectius socials	Prioritzar la comunicació amb els visitants, el públic potencial i el local. ☐ Garantitzar que tot visitant obtengui un coneixement arquitectònic de l'illa. ☐ Interacció entre el visitant i el públic local per un enriquiment del festival a través de les activitats paral·leles proposades. Consolidar l'imaginari col·lectiu de Menorca. ☐ Donar a conèixer els principals recursos arquitectònics menorquins que fins al moment eren poc reconeguts socialment. Crear un espai de reflexió i aprenentatge. ☐ Oferir una programació cultural participativa on tots els visitants en puguin formar part. ☐ Professionalitzar el sector cultural a través dels agents i entitats. ☐ Convertir el festival en un espai de reivindicació i integració social.
---------------------------------	---

	Crear un festival accessible ☐ Fer que tothom es pugui sentir còmode durant els dies dels festival ☐ Crear un espai sense barreres arquitectòniques, econòmiques, culturals. ☐ Adaptar els espais a persones amb diversitat funcional. Tenir en compte la situació sociosanitària actual. ☐ Aplicar tots els protocols Covid-19 vigent al moment de l'execució del festival. ☐ Afavorir l'ús de l'aire lliure per a les activitats del festival.
Objectius econòmics	Crear un festival sostenible. ☐ Bonificar les persones que es traslladin en transport públic o bicicleta. ☐ Utilitzar materials sostenibles i reutilitzables com serien l'ús d'ampolles d'aigua de vidre, materials biodegradables.

	Afavorir l'economia local de les entitats i agents culturals. ☐ Donar a conèixer les entitats culturals i agents culturals a través de convenis de col·laboració. Contribuir al desenvolupament socioeconòmic local. ☐ Convertir en un reclam cultural i turístic. ☐ Invertir en l'economia local a través de col·laboracions i patrocinis amb empreses locals tot i no ser del sector cultural.
--	--

4.5. La proposta

4.5.1. Nom esdeveniment

És un festival dedicat exclusivament a l'arquitectura de Menorca en la seva totalitat i integritat, és a dir, que intenta aprofundir en els espais arquitectònics de més rellevància de totes les nou poblacions de Menorca.

D'aquesta manera, el nom del festival és **MENORCA ARQUIFEST**, ja que es vol que el nom tingui un doble sentit. 'Menorca' perquè és la ubicació del festival i, 'Arquifest' perquè reuneix la paraula arquitectura i festival en una sola paraula.

Per tant, el que es pretén explicar amb aquest nom és que d'una manera senzilla i directa, s'entengui a on es el festival i de què tracta.

4.5.2. Públic objectiu

El nostre festival té molt clar que a la població hi trobem molts segments, però quins ens interessen més? A partir d'aquí, s'agafa com a punt d'inici el què és la temàtica, l'arquitectura local menorquina que tant pot ser d'interès per saber més o per començar amb aquest coneixement des de zero. És per això, que proposem diversos segments de la població com a públic objectiu.

Evidentment, comencem des de dues branques, les quals aquestes es desenvolupen en altres. En un principi, estarien dividits en públic de fora l'illa (des de Mallorca fins a Anglaterra, per exemple) i població de l'illa. Aquesta divisió parteix des de l'objectiu de festival el qual es basa en l'enriquiment de la cultura i això, és un fet universal. Ara bé, dins d'aquests dos àmbits podem dividir el públic en: estudiants entre 16 i 25 anys; professionals de l'àmbit de l'arquitectura i, famílies amb nens. Per tant, segons variables sociodemogràfiques i segons lloc de residència classifiquem:

Estudiants entre 16 i 25 anys. És un segment de la població a la qual s'adreça el festival, ja que convida a conèixer sobre el patrimoni illenc, ja sigui perquè l'estan estudiant a les escoles com per pura curiositat. De fet, activitats adreçades a ells hi trobem visites guiades, recreacions històriques i, conferències per part d'historiadors. És un segment molt important, perquè són la base de demà i de la consciència del patrimoni. També, són una eina clara per a la difusió del patrimoni i del festival.

Professionals de l'àmbit de l'arquitectura. És un festival lúdic, però alhora d'enriquiment personal i professional. A través de les conferències es vol donar la importància a l'arquitectura i als seus

fonaments i, les visites guiades amb tast gastronòmic poden ser un incentiu també.

Famílies amb nens. Segment essencial pel correcte funcionament d'un festival lúdic i d'aprenentatge. Tant les famílies com els nens, es senten convidats a gaudir d'una estona en família en un entorn únic i paisatgístic. Si és veritat que, per a ells hi trobem les visites guiades, però sobretot els tallers dedicats al públic infantil per relacionar-se amb l'arquitectura illenca, la projecció documental a mode cinema i sobretot, la recreació històrica per a passar una bona estona. Val a dir, que totes les activitats tenen un bagatge, és a dir, totes tenen un fons d'aprenentatge. El fet també, de les visites guiades amb tast gastronòmic pot incentivar a assistir al festival.

Població de l'illa. Hi anirien adreçades totes les activitats del festival, ja que és un dels primers objectius. Donar a conèixer encara més, a la població illenca del qual tenim i saber-lo identificar.

Població de fora l'illa. És un segment que no s'ha d'oblidar i és que, és essencial per a l'expansió del valor cultural de l'illa, donar a conèixer la nostra cultura arreu del món. Per això, a través de la recreació històrica, les visites guiades i, l'espectacle inaugural dedicat a la dansa són activitats perfilades per a ells.

4.5.3. Període de celebració

La proposta pel que fa a les dates, es proposen dues opcions totalment viables i que especifiquem en Opció A i Opció B. També, es determinen dues propostes per tenir més marge de correcció en el cas que al moment d'aplicar aquesta planificació no es pogués portar a terme per a qualsevol inconvenient, es tingués una altra opció contemplada.

Opció A: Dies abans de començar estiu, és a dir, primavera. Per tant, seria una proposta anual en el marc del mes de maig. Opció clarament per desestacionalitzar la temporada de visitants a Menorca i alhora, contemplant tots els recursos turístics disponibles com allotjament, transport, poder arribar a una població encara més gran com podrien ser estrangers, així com el bon temps i clima. Evitar així, temporades de turisme massiu. Donar una bona entrada i imatge de Menorca, fora i abans de començar estiu.

Opció B: Dies després d'acabar amb la temporada d'estiu, al setembre-octubre. També és una bona opció, ja que encara trobem bon clima i temps per a realitzar activitats a l'aire lliure i alhora, encara hi trobem la logística essencial com és allotjament, transport. Tanmateix, seria una opció ideal per adreçar-ho més a la població local que resta després d'un estiu de saturació turística.

Per a un millor detall de les activitats, s'explicara només una opció, concretament **l'Opció A**, la que seria més adient per a arribar a un públic objectiu més gran aprofitant tots els avantatges que ens ofereix el mes de maig especificats amb anterioritat.

Aquesta proposta, com ja hem comentat amb anterioritat, està pensada per ser una eina d'activació patrimonial, però fora de l'època estival, ja que després de l'anàlisi sectorial hem pogut observar que tots els festivals de Menorca se fan durant l'estiu, o com a molt fins setembre. És a dir, ajudar a la desestacionalització de l'oferta turística i cultural de Menorca.

4.5.4. Durada i desenvolupament

El festival tindrà una durada de tres dies (divendres, dissabte i diumenge) dins la penúltima setmana de maig, és a dir, d'unes 72 hores aproximadament. El fet que sigui durant maig té diverses raons:

1. No fer-lo durant la temporada alta, sinó mitja ja és un pas per desestacionalitzar l'oferta cultural de l'illa.
2. Bon temps. Això és molt important, ja que la gran majoria dels espais són a l'aire lliure.
3. Ser realistes. No podem realitzar un festival durant gener, ja que molta gent local treballa, o les escoles estan en horari d'aprenentatge. També, pel que fa al visitant que volgués venir

de fora l'illa, tindria poca oferta tant hotelera com de transport per arribar a l'illa.

4. Donar entrada a l'estiu des d'una vessant més cultural.

L'horari proposat també té diversos matisos. Pel que fa a les visites guiades o activitats paral·leles, tenen un horari concret que serien:

- **Divendres**. (Primer dia de festival): 19 a 21 hores.
- **Dissabte** (Segon dia de festival): 10 hores a 21 hores.
- **Diumenge** (Tercer i últim dia de festival): 10 hores a 21 hores.

És a dir, hi ha un horari establert, ja que molts espais arquitectònics són lliures, com seria un jaciment arqueològic, però les visites guiades o activitats paral·leles estan concentrades en tres moments del dia que venen detallats en l'esquema següent:

D'altra banda, també s'aposta per començar a les 10.00, ja que és un horari raonable en temps de primavera i també, acabar a les 21.00 hores de la nit, ja que durant el mes de maig el sol a Menorca es pon sobre les 20.30, per acabar d'aprofitar el dia. També, és un horari que respecta totalment amb el seu entorn o possibles veïnats que pugui haver.

Pel que fa al **preu**, és un festival que té accés restringit per controlar l'aforament i tenir un control de % de visitants. El preu de l'entrada és

de 5€ amb excepcions amb gratuïtat com: menors de 6 anys, persones que demostrin venir amb autobús o bicicleta i, estudiants entre 16 i 25 anys.

Els tallers o activitats, van a part amb un preu específic i específic.

L'entrada general és paga un cop i, et permet visitar tots els espais arquitectònics.

A continuació, detallem el *timing* de totes les activitats programades:

Figura 21. *Timing del festival i les activitats.* Font: Elaboració pròpia

TIMING DEL FESTIVAL I LES ACTIVITATS							
DIVENDRES. DIA 1	ACTIVITAT	ESPAI	HORA	DURADA	ENTRADA	PÚBLIC	OBSERVACIONS
	Portes obertes dels espais arquitectònics	Tots	18.30	-	General (5€)	General	-
	Inauguració. Actuació de <i>Casa Cuerpo</i> . Inici del festival	Pedrerres de s'Hostal	20.00	2 hores	General (5€)	General	-
	Final del dia 1 del festival. Tancament de portes	Tots	21.00	-	-	-	-
DISSABTE. DIA 2	Inici del festival del dia 2. Oberta de portes	Tots	10.00	-	-	-	-
	Recreació històrica a Torralba d'en Salort	Alaior	11.00	1 hora i 30 min	2€ (majors de 6 anys)	Infantil	-
	Visita guiada al Museu Municipal de Ciutadella (Palau Saura)	Palau Saura-Miret (Ciutadella)	11.00	2 hores	General (5€)	General	Tast Gastro
	Taller infantil al Palau Saura. 'Quina arquitectura és quina?'	Palau Saura-Miret (Ciutadella)	12.30	1 hora	General (5€)	Infantil	-
	Visita guiada a Golden Farm	Maó	11.30	1h i 30 min	General (5€)	General	Tast Gastro
	Conferència a càrrec de l'hist. Miguel Àngel Casasnovas sobre l'arq menorquina	Can Oliver. Maó	17.00	1 h i 30 min	General (5€)	General	-
	Recreació històrica a Necrópolis Cala Morell	Cala Morell (Ciutadella)	17.00	1 hora i 30 min	General +2€ (majors de 6 anys)	Infantil	Accés amb dificultat
	Visita guiada al claustre de Sant Diego + projecció documental Menorca Tal.	Alaior	19.00	2 hores	General (5€)	General	Tast Gastro
	Final del dia 2 de festival. Tancament de portes	Tots	21.00	-	-	-	-

DIUMENGE. DIA 3	Inici del festival del dia 3. Oberta de portes	Tots	10:00	-	-	-	-
	Recreació històrica a Castell de Santa Àgueda	Castell Santa Àgueda (Ferrerries)	11.00	1 hora i 30 min	2€ (majors de 12 anys)	Infantil	Accés amb dificultat
	Visita guiada al Teatre des Born + projecció documental Menorca Talaiòtica	Teatre des Born (Ciutadella)	11.00	2 hores	General (5€)	General	Tast Gastro
	Visita guiada al Teatre Principal de Maó+ projecció documental Menorca Talaiòtica	Teatre Principal de Maó	11.00	1 hora i mitja	General (5€)	General	Tast Gastro
	Taller infantil I tu, de quina casa menorquina ets?	Teatre Principal de Maó	12.30	1 hora	General (5€)	Infantil	-
	Conferència a càrrec de l'hist. Miguel Àngel Casasnovas sobre l'arq menorquina	Casa Consistorial d'Alaior	17.00	1 h i 30 min	General (5€)	General	-
	Acta de cloenda del festival	Illa del Rei	20.00	1 hora	-	-	Cal inscripció
	Tancament de portes	Tots	21.00	-	-	-	-

4.5.5. Lloc de celebració. Ubicacions.

És un festival que està pensat per fer-se a tot a Menorca, ja que un dels objectius és donar visibilitat de l'arquitectura en la seva integritat. D'aquesta manera, s'han seleccionat les ubicacions amb més potencial artístic, cultural i sobretot, accessible. Al mateix temps, són ubicacions repartides en tota l'illa, ja que un dels objectius del nostre festival és que sigui accessible des de qualsevol punt de l'illa.

S'ha de tenir en compte que ens trobem en un **context pandèmic o gairebé post pandèmic**¹⁵ i que, per tant, encara hi ha molts aspectes que s'han de tenir en compte. És un projecte que està clarament adaptat a les necessitats actuals, però som conscients que aquestes són canviants. D'aquesta manera, el projecte es planteja amb totes unes directrius les quals són totalment adaptables a les mesures del moment en què s'aplica. Per començar, el projecte contempla i respecta les distàncies, per això mateix hem optat per molts espais a l'aire lliure i sobretot, amplis a la mesura del possible.

Els escenaris, l'espai físic on es realitza el festival són la base i l'eix vertebrador perquè funcioni. Seran un total de 16 ubicacions o

recursos arquitectònics i dividits en diverses categories i estils. És a dir, hi ha des de jaciments arqueològics [5], torres de defensa [1], palaus senyorials [3], museus [3], cases domèstiques [2] i teatres [2] Així mateix, procedeix un llistat amb totes les ubicacions del festival i la seva justificació. A més, adjuntem una columna amb el contacte d'aquests espais.

Museu Municipal de Ciutadella-Antic Palau Can Saura	Espai emblemàtic i històric. Valor per ser museu i palau senyorial en desús. Té espai interior i exterior. Obert a partir de març de 2022 tot l'any.	Ajuntament de Ciutadella: 971 38 10 50 Majo León
--	--	---

Teatre des Born. Ciutadella de Menorca	Únic teatre singular de Ciutadella, gran recorregut i valor històric-artístic. Estil neoclàssic Espai interior. Obert tot l'any.	Fundació Ciutadella Cultura: 971 48 40 30 gerencia@teatredesborn.com
---	--	---

Palau Salort. Ciutadella de Menorca	Típic palau menorquí de caire neoclàssic. Entrada	Ajuntament de Ciutadella 971 38 10 50
--	---	--

¹⁵ Context pandèmic derivat de la malaltia de coronavirus (COVID-19) sorgida l'any 2019 i que pot portar variacions i restriccions en tots els aspectes socials. D'aquesta manera, les mesures restrictives són variables depenent dels intervals de contagis. Web oficial: <https://www.sanidad.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/ciudadania.htm>

	limitada i de propietat privada.	
--	----------------------------------	--

Pedreres de s'Hostal. Lítica. Ciutadella de Menorca	Espai públic, però d'entitat privada. Formen part de les antigues canteres de Ciutadella i actualment, és l'actual jardí botànic. Essència de l'arquitectura.	shostal@lithica.es Leticia
--	---	---

Necròpolis de Cala Morell. Ciutadella de Menorca	Espai natural i arqueològic únic. Entrada lliure i obert tot l'any. Restes prehistòriques	Ajuntament de Ciutadella: 971 38 10 50
---	---	--

Castell de Santa Àgueda. Ferreries	Espai natural i arqueològic únic. Entrada lliure i obert tot l'any. Restes d'època islàmica.	Ajuntament de Ferreries: 971 37 30 03
---	--	---------------------------------------

Centre d'Interpretació de Cavalleria. Es	Un dels dos centres d'interpretació de l'illa. Situat en un	Talaia Cultura S.L. info@talaiacultura.com
---	---	--

Mercadal	dels fars de Menorca. Obert només en època estival. Entrada regida per Talaia Cultura.	
-----------------	--	--

Sanissera. Antic port romà. Es Mercadal.	Espai natural i arqueològic únic. Entrada lliure i obert tot l'any. Restes d'època romana.	Ajuntament Es Mercadal. 971 37 50 02
---	--	--------------------------------------

Pati de sa Lluna (antic Convent de Sant Diego). Alaior	Antic claustre religiós. Ús públic des de 2017, a càrrec de l'Ajuntament d'Alaior. Espai polivalent	Ajuntament d'Alaior. Cultura 971 37 10 12
---	---	---

Basílica Paleocristiana de Son Bou. Alaior	Una de les dues que trobem a Menorca. Accés lliure i obert tot l'any. En un entorn únic, al costat de la platja de Son Bou.	Ajuntament d'Alaior. Cultura 971 37 10 12
---	---	---

Torrallba d'en	Recinte talaiòtic	Pendent. Serveis i
-----------------------	-------------------	--------------------

Salort. Alaior	únic, amb una 'taula' de les més ben conservades. Gestionat per l'empresa privada Pendent. Accés restringit.	Gestió S.L. 686 569 400
-----------------------	---	----------------------------

Casa Consistorial d'Alaior	Edifici del segle XVII i Bé d'Interès Cultural. Casa típica menorquina d'època.	Ajuntament d'Alaior. 971 37 10 12
-----------------------------------	---	--------------------------------------

Can Oliver. Maó	Arxiu de Maó, però un dels principals espais culturals de l'illa per les seves col·leccions. Palau neoclàssic	Gestió per part de l'Ajuntament de Maó arxiu@ajmao.org
------------------------	---	---

Teatre Principal de Maó	Teatre d'òpera més antic d'Espanya.	Angela Vallès. 971 35 56 03
--------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

Illa del Rei. Port de Maó	Museu i galeria d'art. Forma part de la Fundació Hospital de	Fundación Hospital Isla del Rey. Hauser and Wirth:
----------------------------------	--	--

	la Illa del Rei. Accés lliure, però s'ha de pagar el trasllat amb ferry fins l'illa des de Maó.	menorca@hauserwirth.com
--	---	-------------------------

Golden Farm. Lloc de Sant Antoni	Gestió privada. Exemplar d'arquitectura britànica del segle XVIII	971 36 21 27// 610 443 276
---	---	----------------------------

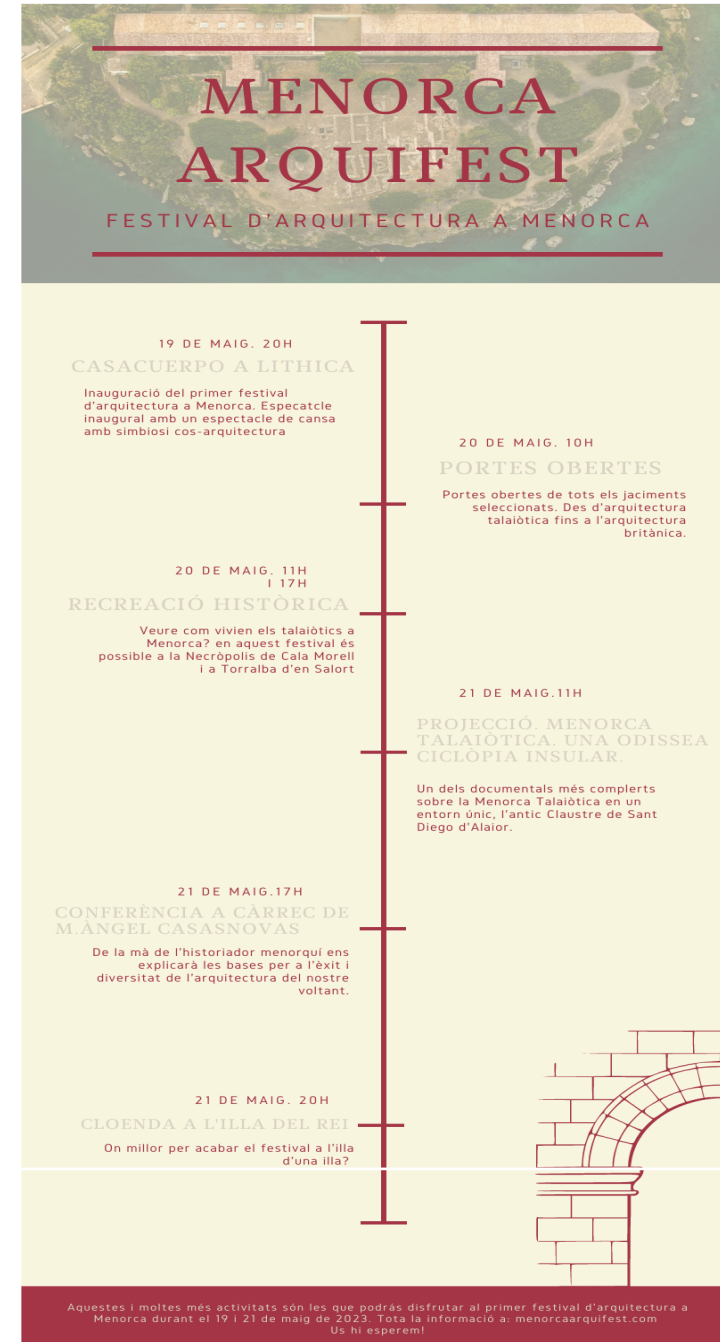
Casa de l'arxiduc Lluís Salvador d'Àustria (Sant Lluís)	Casa exemplar d'arquitectura francesa. Segle XVIII	Ajuntament de Sant Lluís: 971 15 09 50
--	--	---

Sa Torre de Binifadet (Sant Lluís)	Patrimoni Militar de Sant Lluís.	Titularitat privada 971 15 09 50
---	----------------------------------	-------------------------------------

Hostal el Almirante. Maó (Collingwood house)	Actual hotel. Arquitectura exemplar britànica d'època colonial.	Gestió hotelera: 971 36 27 00
---	---	----------------------------------

Figura 22. Infografia del festival. Font: elaboració pròpia. [es pot veure de manera més ampliada a l'Annex V]

4.5.6. Activitats programades

Val a dir que totes les activitats, així com el festival en general és en **català**. Si més no, com podria ser en el cas de les visites guiades, si hi hagués una majoria de castellanoparlants o altres idiomes, es podria optar per fer-ho en castellà. En el cas del documental sobre Menorca Talaiòtica, es projecta amb català, però subtitulat en castellà.

- **Conferències sobre l'arquitectura menorquina.**

El festival és aprenentatge i, per tant, no pot faltar una classe magistral a càrrec d'algun especialista il·lenc sobre el tema. En aquest cas s'ha optat per:

Miguel Àngel Casasnovas. (Ciutadella, 1964). Historiador i professor menorquí.

Entrada i públic general. Té una durada d'1 hora i mitja amb la intenció explicar de manera concreta i històrica, l'arquitectura de l'edifici on se celebra la conferència, alhora de l'arquitectura menorquina en general.

Les dues localitzacions escollides són: *Can Oliver* de Maó (actual museu i galeria d'art de Maó) i la *Casa Consistorial d'Alaior* (la seu de l'ajuntament)

- **Projecció documental de 'Menorca Talaiòtica. Una Odissea ciclòpia insular',** lema de la candidatura de la Menorca

Talaiòtica a la UNESCO. És un documental creat pel Consell Insular de Menorca i dirigit per Manu Balaguer, Laura Jurado i l'arqueòloga Amalia Pérez-Juez. La intenció d'aquesta projecció, és donar a conèixer la Menorca Talaiòtica com si es tractés d'una pel·lícula amb un entorn imprescindible. Entrada i públic general. Aquesta se projecta tant al Teatre des Born com al Teatre Principal de Maó, amb una visita guiada inclosa als teatres amb una durada de dues hores aproximadament.

- **Visites guiades per a públic general i visites guiades en família.**

Dirigides a nens/ públic infantil. Activitat bàsica per a l'aprenentatge d'un festival d'arquitectura a càrrec de voluntaris, però també professionals del sector com podria ser l'arqueòloga Sílvia Villalonga Garcia o Majo León.

Entrada general al Museu de Ciutadella, Golden Farm, Claustre de Sant Diego, Teatre des Born, Teatre Principal de Maó. Acaben amb un tast gastronòmic de productes típics de l'illa, eina d'impuls de la gastronomia local.

- **Taller en família.**

1. *Quina arquitectura és quina?* Taller infantil a càrrec de voluntaris especialitzats en educació. Aquesta activitat tracta

d'escollir, entre totes les localitzacions del festival, quina arquitectura és quina, emparellar els noms amb les imatges.

2. I tu, quina casa menorquina ets? Entre totes les localitzacions escollides, conèixer-les i que es puguin identificar amb cadascuna d'elles, atorgant una personalitat a cada arquitectura.

Entrada de 2 € per activitat, per a majors de 6 anys amb una durada d'una hora. Aquestes es fan al Museu Municipal de Ciutadella (Palau Saura-Miret) i al Teatre Principal de Maó.

- **Recreació històrica.** (Islàmica, Prehistòrica).

A càrrec del grup ARHMa i del grup REM, Recreacions històriques d'època islàmica i prehistòrica amb inscripció prèvia i amb el preu de 2 euros, majors de 6 anys.

Tenen una durada d'1 hora i mitja, al Castell de Santa Àgueda i a la Necròpolis de Cala Morell.

- **Espectacle de dansa.** *CasaCuerpo (Artishock, 2016)* a Lithica.

El cos com a espai formatiu de l'arquitectura. És un espectacle de dansa de gran èxit de Miguel Braceli en què l'arquitectura i cos formen una simbiosi exitosa i perfecta per encetar el festival. A més, en un entorn únic en tota Menorca com són les pedreres de s'Hostal. A més, els seus intèrprets són alumnes de

la Facultat d'Arquitectura i Urbanisme de Veneçuela. Entrada general i inaugural amb una durada de dues hores.

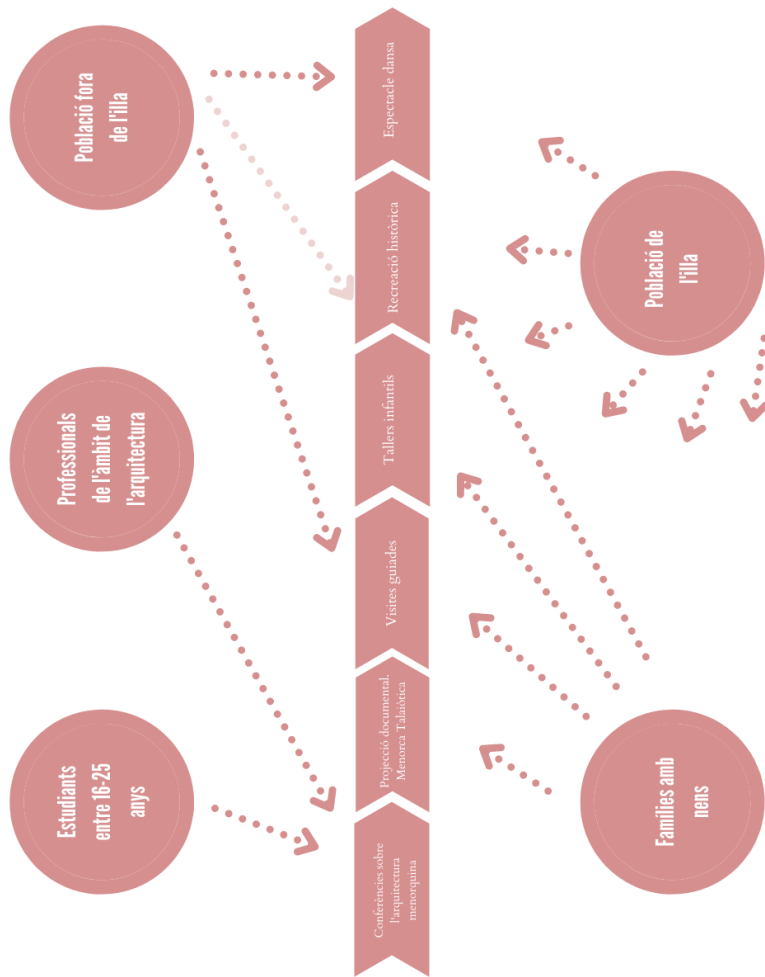

Figura 23. Mapa conceptual de les activitats segmentades segons el públic objectiu. Font: Elaboració pròpia.

4.5.7. Oferta turística complementària

Transport (€€€)¹⁶ Preu mig anar i tornada: 120 €

Hem de tenir en compte que la ubicació del festival és a una illa i per tant, el tema del transport és essencial perquè pugui arribar la gran part de la població. Com ja s'ha comentat amb anterioritat, és un festival plantejat per arribar a un gran nombre de persones i per això, se'ls facilita el transport o allotjament a través dels dies escollits pel festival. Durant el més de maig hi ha diverses opcions per arribar a Menorca:

- **Avió** a través de *Vueling* (compartit amb *Iberia*) <https://www.vueling.com/en> o *Ryanair* (companyia *low cost*) <https://www.ryanair.com/es/es/>. L'avió serviria per tota Espanya i també en el sentit internacional com podria ser Anglaterra, França o Itàlia. *AirEuropa* en el cas de Madrid i Palma de Mallorca.
- **Vaixell** a través de *Baleària* (<https://www.balearia.com/es>) que operaria amb Mallorca i Barcelona des del port de Ciutadella i, *Transmediterrània* (<https://www.trasmediterranea.es/ca/>) que operaria amb Mallorca, Barcelona i València des del port de Maó.

¹⁶ Tots els ítems estan valorats en relació al preu, des de baix cost (€) fins a un alt cost (€€€€). Com està pensat per ser un festival per a una gran diversitat de segments, s'han escollit diversos en relació a aquests. També, s'ha pogut analitzar a través de Tripadvisor i Booking.

Allotjament (€€-€€€) Preu mig per nit: 45 €-150 €

Respecte a l'allotjament, durant el mes de maig és molt variat i és considerat Temporada Mitja, per la qual cosa els preus encara no són tan elevats com podrien ser en Temporada Alta. Podem trobar allotjaments com apartaments, hotels, albergs, etc. per a tot tipus de públic: públic juvenil (Alberg Sa Vinyeta, Es Pinaret, Biniparratx) públic familiar (Hotel Sagitario****, Melià Sol Falcó****, Apartaments Cala Morell, ...) públic en parella o altres (Hotel Boutique Can Sastre****, Menorca Experimental ****, Hotel Artemisia****, etc.).

Restauració (€-€€€) Preu mig menú/persona: 25 €

Gran oferta i varietat. Podem trobar restaurants de tot tipus, però alguns de menjar típic serien Es Molí des Mercadal, Café Balear, Pizzeria Roma, Pins 46, S'Amarador. També trobem altres restaurants que, qualitat-preu també resulten com seria Puspaayu, Molí des Compte Asador o, Ca'n Rafa. En el cas de tenir un públic més selecte respecte a la gastronomia, trobem Es Tast de na Sílvia, Torrellbenc o les Bodegues de Binifadet.

Altra oferta cultural i turística (€-€€)

Com ja es sap, Menorca és rica en recursos i patrimoni cultural. És per això, que al visitant del festival també, durant la seva estada, se li ofereix realitzar altres activitats com podrien ser:

- **Menorca Camí de cavalls.** Ruta de senderisme senyalitzada que envolta tota Menorca i que, es pot fer caminant, en bicicleta o en cavall. Està dividida en 20 etapes per recórrer l'illa a través de platges, pinars i penyals. Trobem empreses com Camí de Cavalls 360 que es dediquen a la seva organització o guies com <https://www.descobreixmenorca.com/cami-de-cavalls/>
- **Menorca Jazz Festival.** Festival de jazz que es realitza entre abril i maig de cada any a llocs com es Teatre des Born, Casino 17 de gener o Teatre Principal de Maó.
Web oficial:
<https://jazzobert.com/categoria/24e-menorca-jazz-festival-2022/>
- **Vinyes de Binifadet o Binitord.** Menorca sempre s'ha dedicat a l'agricultura i ramaderia, especialment en el formatge i llet de vaca, però en els últims anys, les produccions de vi local han anat en auge. D'aquesta manera, es poden realitzar visites guiades a les principals vinyes de Menorca, les quals exporten a l'estranger com són:
 - Binifadet (Sant Lluís) <https://www.binifadet.com/>
 - Binitord (Ciutadella de Menorca) <https://www.binitord.com/>

4.5.8. Serveis contractats

D'altra banda, els **serveis externs contractats** seran: *Acústic Menorca* pel desenvolupament escenogràfic i audiovisual, *S'Ambosta a* pel tast gastronòmic de formatge, les empreses de recreació històrica, Miguel Braceli per l'actuació *Casa Cuerpo*.

També és interessant remarcar que hi haurà l'apartat de **Voluntariat** pel qual col·laborarà amb el festival assistint al públic a canvi de convidar-los al festival de manera totalment gratuïta. A la pàgina web hi haurà un apartat específic de 'Voluntariat' on a través d'un formulari es podran inscriure. Un cop finalitzat el festival, se'ls expedirà un certificat d'assistència i professionalitat. Aquests, estan assegurats per cobrir qualsevol risc.

Amb contracte de col·laboració hi trobem el conferenciant i les dues persones encarregades de les visites guiades.

Tots aquests aspectes es troben tractats amb més profunditat a l'apartat 5.2. *Estructura organitzativa del punt 5. Model de gestió.*

5. Model de gestió

5.1. Estructura jurídica

Marc jurídic del projecte

Abans de començar a establir el marc jurídic del festival, hem de determinar el context legal que l'envolta, és a dir, determinar quina figura jurídica serà.

Partim de la idea que és un festival concentrat en un cap de setmana i que abans no s'havia celebrat mai, per tant, és una novetat totalment. A partir d'aquí, hi hauria tres possibles vies per desenvolupar el festival:

1. L'organitzadora (persona física autònoma) desenvolupa el festival. Ara bé, aquesta opció quedaria descartada, ja que una persona sola tindria més dificultats per legitimar la difusió i alhora per aconseguir finançament extern.
2. Creació d'una entitat cultural nova adreçada únicament a la creació del Menorca Arquifest. En aquest sentit, seria ideal la creació d'una associació, ja que no té ànim de lucre. Ara bé, aquest procés seria lent i més costós, ja que seria començar totalment de zero.

3. **Presentar el projecte a una entitat cultural i totalment consolidada ja existent.** Seria l'opció ideal, ja que ens faria camí a una difusió molt més fàcil i consolidada, formaria part d'un col·lectiu i tindria molts avantatges així com les subvencions o altres vies de finançament.

Per tant, el marc jurídic que hauria de regir l'entitat cultural seleccionada hauria de ser una associació o fundació cultural que tingués gran relació amb l'arquitectura o amb el patrimoni menorquí. És a dir, aquí la nostra estratègia seria fusionar les nostres idees i valors amb els de l'entitat per a un millor enriquiment en tots els sentits. Aprofitar l'experiència de l'entitat amb la novetat del nostre festival sempre respectant els nostres valors essencials com els de sostenibilitat o accessibilitat. També, d'aquesta manera l'entitat cultural guanya una gran visibilitat en el moment de realitzar un festival d'aquesta envergadura.

Entitats culturals candidates

Per tant, hem de fer un petit estudi de quines serien les entitats culturals ideals per inserir el nostre projecte i garantir un èxit. A continuació les detallem:

Talaia Cultura

Empresa privada dedicada a la gestió del patrimoni, però també a la restauració i conservació i, la seva difusió en el camp de Menorca. D'altra banda, també tenen una altra vessant dedicada al turisme cultural a través de visites arqueològiques, rutes a la carta o el Centre d'Interpretació de Cavalleria. Web oficial: <https://www.talaiacultura.com/es/index.php>

Es Far Cultural

Associació cultural dedicada a la difusió del patrimoni artístic de Menorca. Programes, podcasts, cròniques a través d'un butlletí setmanal. Està organitzat per Casa d'Artistes, amb el suport del Consell Insular de Menorca, GOIB, Institut Baleàric d'Estudis. Web oficial: <https://esfarcultural.net/>

Fundació Ciutadella Cultura

Fundació fundada el 2008 amb caràcter cultural sobre Ciutadella, entitat depenent de l'Ajuntament de Ciutadella. Es dedica a la gestió de patrimoni de l'illa i actualment, porta la gestió del Teatre des Born. No té web oficial. Contacte: Josep Marquès.

Institut Menorquí d'Estudis

Organisme autònom local del Consell Insular de Menorca, el qual treballa per la difusió de la cultura i la seva investigació en vers l'illa.

També, té total relació amb l'Universitat de les Illes Balears. Web oficial: <http://www.ime.cat/>

Fundació Rubió Menorca

Entitat cultural sense ànim de lucre que té com a objectiu la difusió de la cultura així com la investigació científica. Té la seva seu a Maó i compta amb biblioteca i arxiu. Web oficial: <https://www.fundaciourubio.org/ca/>

Nurarq

Empresa privada de gestió cultural fundada el 2017, principalment per gestionar el jaciment arqueològic de Torralba d'en Salort fins el 2022. Té la seva vessant arqueològica i, per tant, la seva difusió i investigació. Web oficial (avui dia en manteniment): <https://nurarq.com>

Dau produccions

Empresa privada que té com a objectiu ser una agenda cultural, coneguda com a Nan Ventura, de Menorca a través del seu portal web des de 2010. Fa la difusió de les activitats culturals i alguna gestió del patrimoni com és la Cova de s'Aigua. Web oficial: <https://www.nanventura.es/ca/inici>

5.2. Estructura organitzativa

Els recursos humans necessaris serien quatre persones, sense cap estructura jeràrquica, per a l'organització del festival, difusió, posada en marxa i postproducció.

És important dir que un dels nostres valors és la sostenibilitat i per això mateix, es procurarà que tots els treballadors, entitats o agents siguin de l'illa o de proximitat. Aquestes persones estaran a mitja jornada durant els mesos previs a la celebració del festival que correspondrien a quatre aproximadament i posteriorment, estarien assegurats les hores executades durant els tres dies de festival. Un cop acabat el festival, estarien a mitja jornada durant tot el mes posterior per a la postproducció i l'avaluació de resultats. El total seria:

- ➔ Tres persones a mitja jornada.
- ➔ Fotògraf professional (durant el festival i la postproducció) a mitja jornada.
- ➔ Community Manager a mitja jornada durant tot el festival.
- ➔ Personal col·laboratiu de les activitats programades.
- ➔ Voluntaris prèviament seleccionat a través d'un formulari d'inscripció i CV. [Formulari d'inscripció amb bases legals, Certificat de participació]

Abans del festival

Tasques organització-festival:

- Elaborar el formulari d'inscripció dels voluntaris i la seva selecció.
- Contactar amb possibles entitats col·laboradores i/o agents col·laboradors. (Grup de recreació històrica, conferenciant, guies oficials)
- Sol·licitar al Consell Insular de Menorca els permisos especials per portar a terme les portes obertes als seus jaciments. Als jaciments privats fer el mateix.
- Buscar i elaborar vies de finançament així com subvencions i/o patrocini.
- Elaboració del pla educatiu (tallers per a nens, visites guiades, ...)
- Tasques del pla de comunicació prèvies al festival.
- Contractació del personal professional durant el festival.

Tasques externes a l'organització (agents col·laboradors diferents):

- Imprimir els elements de comunicació i la seva distribució: Impremta i empresa de distribució per *Lligall Art Gràfic* (forma part de la Fundació de Discapacitats de Menorca seguint el nostre criteri d'accessibilitat)
- Tasques de Community Manager- Úrsula Pons.

Durant el festival

Tasques organització-festival, inclou els voluntaris:

- Rebre tots els visitants i validar l'entrada.
- Informar el visitant.
- Anar actualitzant els canals de comunicació així com Instagram.
- Obrir tots els jaciments a les 9.00h, hora d'entrada.
- Comprovar que tots els cartells, *banners*, *roll-ups* estan col·locats.
- Avaluació de resultats in situ a través de l'observació.
- Supervisar el desenvolupament i resoldre possibles incidències.
- Supervisar les persones apuntades a les activitats programades. Garantir l'abastament dels recursos.

Tasques externes a l'organització (agents col·laboradors diferents)

- Tasques de comunicació de Community Manager.
- Tasques del fotògraf professional (fotografies, anar realitzant plans pel futur vídeo, etc.)- Carlos Torrico

Després del festival

Tasques organització-festival:

- Liquidacions pendents

- Cobraments pendents.
- Tasques d'avaluació

Tasques externes a l'organització (agents col·laboradors diferents)

- Tasques del fotògraf professional, elaboració del vídeo oficial del primer festival a vista de dron. Carlos Torrico.

Descripció del perfil de tècnic de producció i gestió cultural

Aquí hi hauria dues places vacants que poden anar adreçades a tècnic de producció i, a tècnic administratiu-gestió cultural el qual podria ser de l'entitat seleccionada.

- **Perfil del lloc de treball:** coneixements tècnics bàsics (correu electrònic, office, Internet); persona empàtica, comunicativa i sobretot amb iniciativa; funcions de gestió cultural i coordinació de projectes; condicions de treball, temporal de sis mesos a mitja jornada amb retribució de 700 euros mensuals bruts.
- **Perfil de l'ocupant:** Titulació en Història de l'Art, Història, Arquitectura o Arqueologia. Favorable si té el Màster en Gestió Cultural; idiomes C de català, alt de castellà i B2 Anglès. Es valora: experiència en el sector i es valoraran coneixements d'arquitectura i història local.

6. Pla de comunicació i difusió

Com a tot projecte necessita un pla de comunicació que sigui coherent amb els seus valors i objectius cap a un públic. Per tant, aquí posem imatge al festival i explicarem de quina manera es farà.

6.1. Definició del producte

El festival que comptarà amb un cap de setmana de maig es portarà a terme en tot el territori de Menorca a través de les portes obertes dels espais seleccionats i d'activitats relacionades programades pel seu enriquiment. Per tant, com a eina de comunicació el festival necessita la identitat corporativa següent.

6.1.1. Identitat corporativa

El logotip del *Menorca Arquifest. Festival d'arquitectura a Menorca*, s'ha creat per plasmar diverses idees relacionades amb el festival. Per començar, el dibuix de la portalada, la qual la identifiquem clarament amb el patrimoni i la cultura passada, però que al mateix temps juguem amb el sentit propi de la paraula, és una entrada a tothom.

Respecte als colors, s'han triat colors càlids que per norma general, s'associen amb el patrimoni i la cultura, amb el color vermell/granat

d'allò passat i de tot el relacionat amb els vestigis. D'aquesta manera, el visitant pot assimilar ràpidament de què va el festival gràcies a la imatge que hi ha, el títol i els colors.

Pel que fa al títol, es tenia clar que hi havia d'haver un títol, però també un subtítol que especificués el sentit del festival. El títol ja ens ubica el lloc del festival (Menorca) i, que està relacionat amb l'arquitectura a través de l'ètim (Arqui). Per no semblar dubtes entre els visitants, el subtítol especifica que és un festival d'arquitectura i de quin any.

Figura 24. Imatge corporativa del festival, elaboració pròpia.

6.2. Objectius de la comunicació

- Aconseguir que almenys un 50% del públic-objectiu de màrqueting conegui el festival.
- Aconseguir que almenys un 40% del públic-objectiu de màrqueting conegui i vingui al festival.
- Fer possible que el 50% de la població local conegui el festival.
- Fer possible que almenys un 40% de la població local conegui el festival.
- Obtindre, com a mínim, el 70% de la ocupació del festival, tenint en compte que és el primer any que se celebra. S'ha de tenir en compte que no tots els espais tenen el mateix aforament i que aquest percentatge va totalment en relació amb l'espai. Per exemple: a l'espai Líthica hi caben 600 persones, però en el cas del Teatre des Born 421.
- Transmetre els valors del festival: aprenentatge, accessibilitat, patrimoni, responsabilitat i sostenibilitat
- Transmetre que és un festival fet des d'allò local i per això compta amb col·laboracions d'entitats locals i també, la col·laboració de mitjans de comunicació locals per suposat.
- Transmetre que és el primer any del festival per tal de donar-li una oportunitat i obrir noves portes a nous coneixements.
- Donar a conèixer el patrimoni local a través dels mitjans de comunicació fora de l'illa.

6.3. Tipus de visitant. Públic objectiu

Trobem un *target* divers dins el món del màrqueting que trobem també dins el nostre festival. És per això, que les activitats estan programades segons el públic objectiu que ja hem detallat a l'apartat

4.5.2. *Públic objectiu*. Aquests són:

- Famílies amb nens.
- Població de l'illa.
- Població de fora l'illa.
- Estudiants entre 16 i 25 anys.
- Professionals dins l'àmbit de l'arquitectura.

6.4. Col·laboració i patrocini

Pel nostre festival és essencial col·laborar amb entitats i població local, ja que és un dels valors de responsabilitat i sostenibilitat.

6.4.1. Mitjans de comunicació col·laboratius

Aquests seran els encarregats de crear una marca o entitat del festival a través de la imatge que es doni, anteriorment acordada amb aquest. Són la veu exterior i, per tant, s'ha de tenir molta cura de la imatge i informació que es doni, sense elaborar una opinió subjectiva. D'aquesta manera, se'ls detalla un dossier amb tots els valors, missió i

visió del festival perquè puguin entendre la nostra filosofia i poder comunicar-ho a través dels seus mitjans.

Per això mateix, es crearà un contracte de col·laboració a partir del qual ells també participaran de manera totalment col·laborativa a través de la imatge a canvi.

D'aquesta manera el mitjà oficial serà IB3 (Radiotelevisió de les Illes Balears) i altres mitjans col·laboradors locals com ARA Balears, Apunt Menorca, Àmbit Menorca.

Pel que fa a altres possibles col·laboradors, trobem Viatges Magon (entitat local), Vueling, Baleària (entitat local), 0 Plastic Menorca (entitat local), Autos Menorca (entitat local) entre d'altres.

Dins de la part de col·laboració, hi trobem entitats culturals que clarament i lliurement s'hi poden adherir, ja que enriqueixen encara més el festival. Algunes candidates són: Talaia Cultura, Mediterraneum, Far Cultural, Fundació Illa del Rei o Fundació Ciutadella Cultura.

6.4.2. Patrocini

Són entitats que intercanviaran alguns avantatges econòmics a canvi de notorietat publicitària en el festival, és a dir, que seran una part de la font de finançament. Per tant, han almenys de compartir els valors

que oferim com a festival i respectant sobretot, els nostres principis de sostenibilitat i accessibilitat.

Així mateix, s'anunciarà al patrocinador que obtindrà tota una sèrie d'avantatges i que, en conseqüència, poden ser del seu interès. La vinculació del patrocinador amb el festival implica que aquest sigui mencionat directament a través d'invitacions al festival, menció oral a través dels mitjans de comunicació o visibilitat del seu logo al cartell/ programa oficial, pàgina web o als anuncis destinats a la promoció com a la Revista Apunt Menorca.

Els patrocinadors són institucions com els Ajuntaments; el Consell Insular de Menorca; Menorca Talaiòtica; Menorca, Illa de Cultura; Menorca Reserva de la Biosfera; Institut d'Estudis Baleàrics i, el Ministeri de Cultura i Esports del Govern d'Espanya.

Alguns altres patrocinadors locals són Graham Pearce, cervesa artesanal menorquina o Menorca Reservation Found.

6.5. Canals i mitjans de comunicació

La nostra estratègia de publicitat es troba dividida en *Above the line*, els que vindrien a ser massius i, *Below the line*, els personals que anem a detallar. S'ha de tenir en compte que qui crea i organitza el pla

de comunicació és el festival i que, per tant tots els cartells, fulletons i notes de premsa provenen d'aquest.

Above the line

Publicitat exterior

- Cartells penjats a llocs estratègics com comerços i concorreguts de tots els pobles. Suport A3, entre 5-10 depenent de la densitat de la població.
- Publicació del vídeo a vista de dron del Festival a pantalles electròniques com la que trobem a Carrer des Born a Ciutadella (doin.com)
- *Rollup* a les entrades dels pobles amb el cartell del festival. Un exemple seria, 160x60cm i en necessitaríem entre 5-6:

Publicitat interior

- Cartells i programes disponibles per a entitats culturals locals.

Internet

- Pàgina web del festival. On es publicarà tota la programació, venda d'entrades entre d'altres. És el suport més important, ja que és on hi ha tota la informació íntegra.
- Xarxa social de Youtube a través d'activitats en *streaming*.

Publicitat a mitjans de comunicació

- Diari local, *Es diari de Menorca* i *ARA Balears* (finançat a través del patrocini). Quatre columnes durant un mes abans del festival i dues columnes unes setmanes després. 80x70mm.
- Revista *Àmbit Cultural*. Dues setmanes abans del festival.
- Agenda cultural *Apunt Menorca*. Una setmana abans del festival.
- Mitjà de comunicació en streaming, *IB3*.
- Contractació d'un Community Manager.

Below the line

Aparicions en premsa

- Redacció i divulgació de 'Nota de premsa' mensual des del mes d'Abril fins el mes de Maig. Notes de premsa a:
-*Es Diari de Menorca*.
- Invitacions personals a la inauguració del festival i en una activitat programa concreta que puguin escollir.

Mailing

A partir del primer any, possibilitat d'inscriure's a una *newsletter* a aquells visitants que ens hagin facilitat les seves dades.

Eines de difusió

- Cartell

Figura 25. Possibilitat de cartell pel festival. Font: elaboració pròpia.

-Pàgina web. <https://roser4b.wixsite.com/imenorcarquifest>

La pàgina web serà l'eina essencial de comunicació, ja que és on hi haurà més informació i on s'hi podran comprar les entrades. Per tant, a la pàgina web (en català, castellà i anglès) hi trobarem:

-Inici: Imatge de un dels espais del festival com a primera impressió i una breu descripció de l'essència del festival, els seus valors. [Figura 26]

-El festival 2023: Aquí hi haurà les imatges dels principals espais de manera il·lustrativa i el lloc per descarregar el programa del festival.

subtítol: *El primer festival d'arquitectura a Menorca.* [Figura 27 i 29]

-Activitats i entrades: Aquí hi haurà una llista les principals activitats programades pel festival. Es podrà clicar a sobre per comprar directament l'entrada. Es farà a través de la plataforma Bacantix, que permetrà la venda d'entrades i on s'hi trobaran les gratuïtats. [Figura 28]

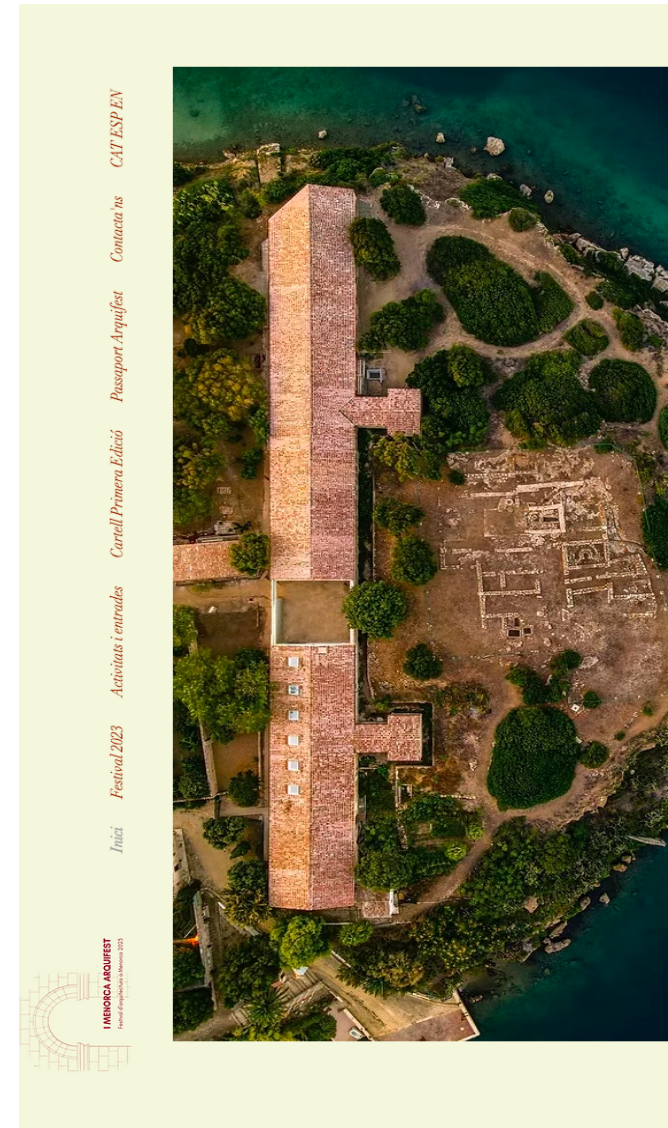
La descripció compta: dia i hora de l'activitat, ubicació exacta, preu, i una breu descripció. Val a dir que la web no és el programa, sinó una descripció sintètica i clara.

-Cartell Primera Edició. 2023

-Passaport Arquifest

-Contacta'ns: Per a qualsevol dubte o aclariment, deixem el nostre contacte i important, les nostres xarxes socials.

26

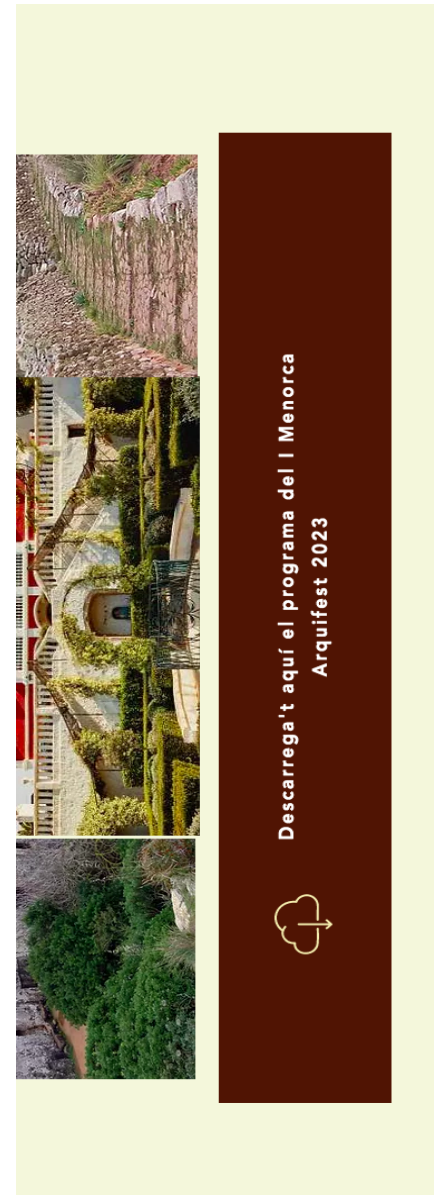
27

28

29

- **Recursos del festival pel visitant:** mapa de menorca amb les ubicacions inclòs dins el *flyer* de la programació i el 'passaport arquitectònic'.

Aquest passaport serà la part més lúdica però alhora il·lustrativa del festival. És un passaport que funcionarà amb un convencional en el que, hi podran estampar tots els segells dels llocs que visitin. És a dir, aprofitant la diversitat arquitectònica de Menorca la qual és romana, islàmica, francesa, britànica fer viatjar al visitant, però sense sortir de l'illa. Aquesta, serà una manera de fer veure al visitant que Menorca té una gran diversitat patrimonial i que es pot gaudir de manera totalment lúdica. A més, servirà pels propers anys i per anar acumulant segells.

Figura 29. Exemple de 'Passaport arquitectònic' com a recurs pedagògic del festival. Font: elaboració pròpia.

-Xarxes socials

Les xarxes socials oficials del festival seran Instagram, Facebook i Youtube. Totes amb imatge del logotip del festival i amb el color corporatiu de vermell-granat.

S'han seleccionat aquestes tres per diversos motius. En primer lloc, **Instagram** ja que és considerada la xarxa social que genera més engagement (Puro Marketing, 2021), és a dir, de gran capacitat com a marca i la que utilitza més gent avui dia. A continuació, adjuntem una simulació d'un post de Instagram. Al *feed* s'hi trobarà: pàgina web del festival on trobar-hi més informació així com la venda d'entrades, o el contacte. A més, així com vagi avançant hi haurà *highlights* sobre el festival i les seves ubicacions i activitats. El color corporatiu de tot el feed (imatge-icona del logotip) serà de vermell-granat.

En segon lloc, **Facebook**, ja que és la pàgina web amb més seguidors i sobretot, de persones de més de 45 anys. Per tant, seria una eina com Instagram, però per arribar a un públic objectiu diferent. Hi comptarà amb dades com: pàgina web, com arribar, telèfon de contacte, dades de concurrència del festival.

En tercer lloc, **Youtube** la qual és una plataforma molt diferent a la resta i que ens permetrà penjar vídeos o reproduir el festival en streaming a través d'aquesta.

Figures 30 i 31. Cronograma dels continguts i programació de les xarxes socials. Font: elaboració pròpia.

	Gener 2023	Febrer 2023	Març 2023	Abril 2023	Maig 2023	Juny 2023
 	-Inici a través d'un post just informatiu del títol -Indicar en un post les dates del festival	-Un post per setmana dedicat als valors del festival	-Publicar la programació confirmada en diversos posts. -Igtv de les ubicacions com Teatre des Born	-Incloure possibles novetats a la programació -Publicació de vídeo de les principals ubicacions del festival a vista de dron	-Anar publicant el que publica el visitant. -Stories diaris del festival publicant què es fa aquell dia.	-Publicació de dades de feedback: dades visitants, recompte èxits

	Gener 2023	Febrer 2023	Març 2023	Abril 2023	Maig 2023	Juny 2023
				Publicació vídeo de les principals ubicacions del festival a vista de dron	-Vídeo en streaming de l'estrena. -Publicació de vídeos d'activitats/tallers.	-Vídeo resum del festival -Publicació de les conferències online -Elaboració vídeo experiència a visitant

6.6. Avaluació i control de resultats

Avaluem per a millorar, sempre en sentit crític. Si el nostre objectiu és que el festival tingui èxit i per tant, repetir-lo anualment, haurem de tenir en compte tots els resultats obtinguts i sobretot, del primer any comptant amb el factor de la novetat.

L'avaluació ens permetrà, de manera sistemàtica, rendir comptes i sobretot es relaciona amb els nostres objectius. D'aquesta manera, a través de diverses estratègies d'avaluació valorarem:

- El percentatge d'assistència al festival.
- El percentatge assolit de coneixement per part del festival.
- El percentatge de les ubicacions de visitants per a una millor segmentació pel proper festival.
- Saber el grau de satisfacció del visitant i quines millores podem obtenir.

Les eines d'avaluació són:

- Abans del festival. **Breu formulari** en el moment de compra sol·licitant dades com: procedència, edat, si mai han assistit a un festival d'arquitectura, per quin motiu es troben a Menorca, com l'han conegut, amb quin mitjà s'han traslladat.
- Durant el festival. **Observació del comportament** del visitant per part de l'equip a través dels diversos ítems: recorregut,

temps de permanència en una visita, comptabilització de les persones que s'han apuntat a cada activitat, quins serveis han sol·licitat entre d'altres.

→ Després del festival. Breu formulari amb dues qüestions a través de llibres de visita: què és el que més ha agradat del festival? i quines millores podria tenir?

Això es farà a través de formularis in situ un cop s'acabin les visites i a través del *mailing* pel qui s'hagi subscrit a la newsletter.

Altres com:

Recull i anàlisi de la difusió del festival realitzada a través de la premsa local i de les xarxes socials per l'impacte que hagi pogut causar.

Comptabilització de les persones inscrites a la newsletter.

Això ens permetrà veure el percentatge d'interès del visitant per a la propera edició.

Amb la primera edició del festival es vol establir una estratègia de captació del visitant, però sobretot solidificar una estratègia de fidelització per poder assegurar-nos que una propera edició es podria dur a terme i quin èxit suposaria. Aquesta fidelització es fonamenta sobretot en els resultats del primer festival un cop vistes les necessitats i gustos del visitant.

7. Pla de finançament i gestió pressupostària

Un cop havent fet un anàlisi de tots els recursos, abastiments i contactes que necessitem, ens hem de parar a organitzar com seria la possible gestió pressupostària del festival i per tant, el pla de finançament que necessitem.

Les despeses previstes poden ser una mica més precises, ja que a priori es pot saber quines seran, però els ingressos variaran molt en relació amb possibles subvencions, patrocinadors o la venda d'entrades. Així i tot, es farà una estimació global tant de les despeses previstes com dels ingressos prevists.

Despeses previstes

Assegurances

Per a cobrir qualsevol inconvenient durant el festival. Està calculat amb uns barems generals i aproximats amb la companyia FIATC.

Personal (Recursos humans)

Aquest apartat és un dels que suma més despeses, ja que hi ha tres persones a mitja jornada durant 9 mesos organitzant el festival i,

durant els dies del festival podrien fer hores extres a 10 euros l'hora. Aquest, vindria ser el personal organitzador.

D'altra banda, tenim la Community Manager que estaria a mitja jornada durant tres mesos, quan comença la promoció, durant el festival i una mica de postproducció.

També, el fotògraf cobraria el què equivaldria a un mes, ja que estaria en tots els moments del festival durant els tres dies. Inclou la postproducció i trasllat.

Seguretat Social calculada per a les persones que hi treballen, més els possibles voluntaris deixant un marge econòmic.

Despeses activitats

Aquí hi trobem les dietes dels col·laboradors, dietes del personal, Servei de càterring per l'empresa de s'Ambosta per a la degustació de productes típics, el pressupost del servei de Recreació Històrica aproximat, Catxet dels artistes de dansa més el trasllat i allotjament, la contractació de col·laboradors com M.A Casanovas, Silvia Villalonga i Majo León, material didàctic pels tallers infantils (cartolines, bolígrafs, impressions) i, el servei audiovisual per l'empresa Acústic Menorca.

Serveis professionals

Comunicació i promoció

Una de les parts més importants. Correu electrònic, pàgina web a través de Wix, Instagram Ads, publicitat a revistes locals portant a terme el valor de sostenibilitat i la impressió de tota la publicitat per una empresa local i que depèn de persones amb discapacitat, fent important el nostre valor d'accessibilitat.

Altres

És important sempre tenir una part per a qualsevol imprevist que pogués sorgir o desajust. D'aquí cal destacar que un 10% de la taquilla va a cada ubicació que participi en el festival.

Ingressos previstos

Taquillatge. Venta d'entrades

S'ha calculat unes 400 persones al dia aproximadament amb 5€ d'entrada general.

Subvencions públiques

Del Departament de Cultura del Consell Insular amb un 50% de les despeses previstes, el Govern de les Illes Balears amb un 10% de les despeses i, l'Institut Balearic d'Estudis amb un 0'05% del total de despeses.

D'altra banda, el percentatge de cada ajuntament va en relació als seus habitants i ubicacions seleccionades pel festival.

Patrocini i col·laboració

Privats com: Estrella Damm, Baleària amb un 50% dels trasllats dels artistes Miguel Braceli, CIME amb descomptes per anar en bus, Vueling, Viatges Magon, IB3, entre d'altres.

DESPESES PREVISTES				
Concepte	Proveïdor	Quantitat	Cost unitari	Cost total
Recursos Humans				
Fotògraf	Carlos Torrico	1 mes	-	1.200
Community Manager	Úrsula Pons	3 mesos 1/2 jornad.	-	1900
Seguretat Social	-	-	-	8.000
Personal a mitja jornada	1 tècnic de producció i 2 tècnics de gestió cultural	3 per 9 mesos a mitja jornada 9-14h	700	18.900
Hores extres puntuals	-	140	10	1.400
			Subtotal	31.400
Despeses Activitats				
Dietes col·laboradors	-	-	-	600
Dietes personal	-	-	-	300

Servei càtering degustació	S'Ambosta	5	250	1250
Servei de Recreació Hist.	a determinar	2	2.500	5.000
Catxet 'Casa Cuerpo'	Miguel Braceli	-	-	5.500
Trasllat artistes dansa	Baleària	-	-	200
Allotjament artistes dansa	Hostal Ciutadella	-	-	250
Contractació col·laboradors	Majo León, Silvia Villalonga, M. À Casanoves	3	-	1.800
Material didàctic tallers infantil	Prisma Menorca	-	-	250
Servei audiovisual	Acústic Menorca	3 dies	-	2.000
			Subtotal	17.150
Comunicació i promoció				
Correu electrònic	Google	-	-	90
Publicitat Instagram	Instagram Ads	10	10	100
Roll-up 160x160cm	Lligall Gràfic	6	62,11	372,66
Impressió publicitat + repartir	Lligall Gràfic	-	-	2.300

Pàgina web	Wix Premium	14,50/mes	12	174
Lloguer pantalla digital	DOIN	70/mes	2	140
Realització vídeo Dron	Carlos Torrico	-	-	400
Lloguer 'Menorca Talaiòtica. Una Odissea..'	CIME	-	-	700
Publicitat a diari	Diari Menorca	-	-	500
Publicitat revistes	Àmbit Cultural	-	-	250
Publicitat revistes	Apunt Menorca	-	-	250
			Subtotal	5.277
Assegurances				
Assegurança accidents	FIATC	-	-	1000
Assegurança local	FIATC	-	-	400
			Subtotal	1.400
Serveis professionals				
Gestoria laboral/Fiscal	Mascaró Assessors	-	-	700
Servei jurídic	Mascaró Assessors	-	-	1.100
			Subtotal	1.800
Altres				

Despeses finançament	-	-	-	300
Riscos laborals	IMHOTEP	-	-	300
Imprevistos	-	-	-	2000
10% de taquilla per ubicació	-	-	-	2.000
			Subtotal	4.600
TOTAL				61.627€

INGRESSOS PREVISTOS	
Concepte	Cost total
Ingresos privats	
Patrocinis	10.500
Venta d'entrades (5€ per entrada general)	6.500
Subtotal	17.000
Ingresos Públics	
Dep. Cultura CIME (50% del total)	30.814
Govern de les Illes Balears (10% total)	6.162,70
Institut Baleàric d'Estudis (0'05% del total)	3.081,35
Ajuntaments	
-Ciutadella	1.100,00
-Ferrerries	750
-Es Mercadal (Fornells)	850
-Alaior	995
-Maó	1050
Subtotal	44.803
TOTAL	61.303

PRESSUPOST GENERAL	
TOTAL DESPESES	
Concepte	Subtotal
Assegurances	1.400€
Recursos Humans	31.400,00 €
Despeses Activitats	17.150€
Serveis professionals	1.800€
Comunicació i promoció	5.277€
Altres	4.600€
	Total (IVA inclòs) 61.627€
TOTAL INGRESSOS	
Ingressos privats	17.000
Ingressos públics	44.803
	Total (IVA inclòs) 61.803.05 €
	RESULTAT 176€

Justificació

Per tant, ens trobem davant d'un escenari favorable per a ser el primer any. S'ha de tenir en compte precisament, que per ser el primer any poden sorgir inconvenients d'última hora, però el que és important és tenir un pressupost ajustat en tant de despeses i d'ingressos.

També, el model de finançament que presenten és molt flexible, ja que en algun aspecte es pot augmentar o disminuir la despesa o ingrés, tot ajustant els preus en un altre mercat. Així i tot, la idea clau d'aquest pressupost és veure com tot i la major part de les despeses va a recursos humans, les activitats tenen un gran pes i és que són l'eix vertebrador del festival. Sense unes activitats de qualitat, el festival no serviria de res. D'altra banda, el tercer ítem del pressupost amb més despesa és la comunicació i promoció, eina exterior essencial pel desenvolupament i èxit del mateix festival.

Pel que fa als ingressos, hem tingut molt en compte els patrocinis i les possibles subvencions, ja que aquest festival pot resultar de gran interès a tota l'illa, ja que la promociona en tots els sentits i, d'un punt a l'altra territorialment parlant. Evidentment, no podem basar els ingressos del festival en la nostra base, ja que s'ha de ser realista i seguint amb el valor d'accessibilitat, ha de ser accessible per a tothom, fins i tot, oferint descomptes.

8. Pla operatiu. Cronograma

S'ha dissenyat un cronograma de tota la producció del festival, un cop assignada a una entitat cultural que ens ajudi a portar a terme el projecte.

Així mateix, el cronograma comença l'octubre, set mesos abans del festival i, durant els mesos més previs que corresponen a març, abril i sobretot maig, s'ha desglossat per setmanes (1a setmana, 2a setmana, 3a setmana i 4a setmana) per concretar tasques més específiques i del festival per se.

Al mateix temps, hem dividit les tasques en grans blocs com són: producció, contractació, comunicació, finançament, festival i, postproducció.

Adjuntem pla operatiu del projecte.

	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE	GENER	FEBRER	MARÇ				ABRIL				MAIG				JUNY
						1 set	2 set	3 set	4 set	1 set	2 set	3 set	4 set	1 set	2 set	3 set	4 set	
PRODUCCIÓ																		
Elaboració del programa definitiu																		
Contactar amb les possibles ubicacions																		
Llistat definitiu ubicacions																		
Disseny de les activitats programades																		
Elaborar un pla educatiu																		
Sol·licitud de permisos per ús de jaciments																		
CONTRACTACIÓ																		
Contractació personal																		
Procés selecció voluntaris																		
Contractació proveïdors																		
Contractació col·laboracions																		
COMUNICACIÓ																		
Definició campanya publicitat																		
Web del festival																		
Disseny publicitat																		
Impressió publicitat																		
Distribució publicitat																		
Dossier de premsa																		
Mailing																		
FINANÇAMENT																		
Sol·licitud subvenció X																		
Sol·licitud ajuda Consell Insular																		
Buscar altres vies de finançament/subv.																		
Recerca patrocinis																		
EL FESTIVAL																		
POSTPRODUCCIÓ																		
Avaluació de resultats																		
Publicació del vídeo final																		
Pagaments pendents																		
Cobrament entrades del festival																		

9. Conclusions

Per tancar la proposta desenvolupada al llarg del treball, aquest apartat presentarà un balanç de tot el projecte i la feina que s'ha portat a terme per dissenyar-lo. Hem anat definint una idea amb uns valors i objectius clars i ara és l'hora de fer una mirada global per poder treure'n les conclusions.

És evident que el projecte dissenyat és una proposta supeditada al territori, és a dir, que és un festival d'arquitectura que, així com s'ha plantejat, només es podria celebrar a Menorca. Parteix d'una realitat intrínseca. Totes les característiques culturals, els proveïdors, el disseny està totalment condicionat a Menorca i d'aquí la seva riquesa. El fet que ens haguem centrat en un espai concret fa que ens haguem focalitzat més en les necessitats socioculturals del territori en concret i per tant, hem pogut fer l'anàlisi d'aquestes necessitats. Ara bé, és un festival fet a Menorca, però no només per a Menorca.

En el nostre cas, era totalment necessari el disseny d'un festival cultural que inclogués tota l'illa, més concretament dins l'àmbit de

l'arquitectura. És un festival de tothom i per a tothom i això encara l'enriqueix més, fa reflexionar i, crear unes necessitats que fins al dia d'avui no s'havien plantejat. Ensenyar la història de Menorca a través del seu patrimoni i no ensenyar la història en un lloc com podria ser una aula.

Considerem que, fet l'anàlisi dels festivals a Menorca, s'ha pogut observar com clarament mancava el disseny i producció de festivals culturals centrats en manifestacions artístiques diferents a la música o el cinema, que semblen molt habituals. Per tant, això ha estat un avantatge per al nostre projecte i és que hem tingut l'oportunitat de a crear un nou producte, una nova eina d'activació patrimonial a Menorca que l'enriqueix l'actual oferta a l'illa. Per aquesta raó, es ratifica la idea de que aquest és un projecte de futur i amb futur.

Un projecte de futur

La nostra proposta és un pas més per inserir la cultura a Menorca. Mentre a altres ciutats com a Barcelona o Palma de Mallorca estan creant festivals on donen la total importància al patrimoni arquitectònic, com podria ser Open House 48h, a Menorca es segueixen realitzant només festivals de música, cine i excepcionalment, de gastronomia. Però i l'art? l'art local? s'estava deixant de banda. Tanmateix, és obvi que hi trobem entitats o museus

que estan impulsant la cultura a través d'altres eines com exposicions temporals o residències artístiques, però cap altra ho ha fet una eina d'activació patrimonial directa i que pretén arribar a tothom.

És un projecte autònom i que parteix d'una realitat concreta i, per això mateix és un projecte que encaixa bé amb la vida cultural menorquina, ja que ajuda a fer-la més diversa, més plural. És clar que és el projecte és un primer desenvolupament però que té com a punt fort que es tractaria del primer cop que es realitzaria un festival d'aquesta envergadura.

La proposta també compta amb punts febles. L'element crític d'aquest projecte seria l'accés a les fonts de finançament –sobretot institucionals-, el fet que no es poguessin 'obrir les portes' d'algun espai arquitectònic per a ús del festival o bé que les despeses fossin més elevades de les esperades. Així i tot, són punts que s'han d'intentar resoldre a partir de l'execució i posada en marxa de la primera edició. Considerem que un treball de seguiment i d'avaluació de resultats i de la percepció/satisfacció del públic serà una eina essencial per garantir el manteniment de l'oferta en el temps.

Viabilitat del projecte

La viabilitat del projecte rau en els mateixos valors que s'han anat exposant: la sostenibilitat, accessibilitat, proximitat, espai de reflexió entre d'altres. És essencial per a la viabilitat, en aquest cas econòmica, que molts recursos siguin sostenibles, de Menorca. D'aquesta manera, el 80% dels proveïdors són locals, les persones contractades també, afavorint l'accessibilitat al treball, l'accés dels visitants al festival estarà bonificat si s'hi accedeix amb bicicleta o altres transports col·lectius. Es tracta d'impulsar una sèrie de valors que van associats a l'organització de l'esdeveniment. És important també el compromís amb diferents institucions de l'illa. Es considera que una proposta d'aquestes característiques pot aconseguir el suport institucional però també econòmic de diferents organismes de Menorca.

La viabilitat del projecte té components també en relació a consideracions socials com és el fàcil accés: almenys al 70% de les ubicacions seleccionades, és a dir, el visitant tindrà accés per a veure mínim 1 espai arquitectònic. Aquesta accessibilitat estarà garantida per proximitat o per fàcil accés. D'altra banda, el fet d'utilitzar els recursos locals dota la proposta de trets d'identitat al temps que el mirall d'altres festivals de fora de Menorca o fora d'Espanya l'enriqueixen.

En conjunt, els resultats d'aquesta proposta poden ser molt diversos, però s'espera que la novetat i proximitat del festival permetin mantenir edicions ulteriors. De fet, la primera edició i tota l'activació patrimonial que implica és el punt de partida que ens marca tot el camí a seguir: una tasca que suposa la col·laboració, el treball en xarxa (amb la potencial incorporació d'altres espais arquitectònics que no s'han inclòs en el primer disseny) i la tasca educativa, que vol difondre un coneixement, que el públic aprengui, però de la manera més lúdica i atractiva possible.

10. Bibliografia

CALVO, M. (2020): Turismo cultural y arqueología: el caso de las Islas Baleares. *Turisme cultural: anàlisi, diagnòstic i perspectives de futur*. Palma: Agencia de Estrategia Turística de les Illes Balears, pp. 139-170.

GORNÉS HACHERO, J.S.; GUAL CERDO, J. ; LÓPEZ PONS, A. 1996. «La gestión del patrimonio histórico en el marco de Menorca, Reserva de la Biosfera. Homenaje al Profesor Manuel Fernández-Miranda». Rev. *Complutum* extra, 6 (II). pgs: 359-368. Universidad Complutense de Madrid.

GUAL, J. (2011): Deu anys de vigència de la Llei de Patrimoni històric de les Illes Balears. Algunes Propostes de Modificació. *III Jornades d'Arqueologia*. Menorca: Consell Insular, pp. 253-262.

MINISTERIO DE CULTURA Y DEPORTE DEL GOBIERNO DE ESPAÑA (Setembre 2019). *Encuesta de hábitos y prácticas culturales en España 2018-2019. Síntesis de resultados* (Catálogo general de publicaciones oficiales).

RITA, M.C. (2011): La gestió del patrimoni arqueològic a Menorca: L'exemple de Torre d'en Galmés. *III Jornades d'Arqueologia*. Menorca : Consell Insular.

ROJAS, A.; GUAL. J. GORNER, S. (2020): La candidatura de la Cultura Talaiòtica de Menorca a Patrimoni Mundial: processos de participació, model de gestió i reptes de futur *Turisme cultural: anàlisi, diagnòstic i perspectives de futur*. Palma: Agencia de Estrategia Turística de les Illes Balears, pp. 291-298.

VIDAL, T. (2020): *Menorca des de l'arquitectura*. Barcelona: Triangle Postals, 2020.

Webs de consulta i documents en línia

Fosquets d'art a Ferreries. (4 agost de 2018) *Menorca info*. Recuperat de: <https://www.menorca.info/fotogaleria/fotos-fosquets-art-ferreries.html>

Instagram es la red con más engagement y también la más eficaz, Twitter la más viral y Facebook la de mayor comunidad. (28 octubre de 2021) *Puro Marketing*. Disponible a: <https://www.puromarketing.com/16/35832/instagram-red-mas-engagement-tambien-mas-eficaz-twitter-mas-viral.html>

Rècord de visitants al festival d'arquitectura Open House 48h. (25 octubre 2021) ARA Disponible a: <https://es.ara.cat/cultura/record-visitantes-festival-arquitectura-open-house-bcn-25-4160718.html>

AGÈNCIA D'ESTRATÈGIA TURÍSTICA DE LES ILLES BALEARS
(2021). *Anuari 2020 del Turisme a les Illes Balears*. Palma
de Mallorca, Govern de les Illes Balears. Document en
línia a:
[http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/ca/a
nuaris_de_turisme-22816/](http://www.caib.es/sites/estadistiquesdelturisme/ca/anuaris_de_turisme-22816/)

AGÈNCIA D'ESTRATÈGIA TURÍSTICA DE LES ILLES BALEARS.
(s.d) *Museu Convent de Sant Agustí (els Socors) Museu
Diocesà de Menorca*. Recuperat de:
[https://www.illesbalears.travel/recurso-turistico/es/menorca/
museo-convent-de-sant-agusti-el-socors-museu-diocesa
-de-menorca](https://www.illesbalears.travel/recurso-turistico/es/menorca/museo-convent-de-sant-agusti-el-socors-museu-diocesa-de-menorca)

AGÈNCIA MENORCA RESERVA DE LA BIOSFERA. (s.d).
Economia. Recuperat de:
<http://biosferamenorca.org/Contingut.aspx?IdPub=169>

AJUNTAMENT DE BARCELONA. (2022). Festival d'Arquitectures
de Barcelona. Recuperat de:
<https://www.model.barcelona/ca>

AJUNTAMENT DE CIUTADELLA. (s.d) *Antiga Església de Sant
Josep*. Recupeat de:
[http://www.ajciutadella.org/Contingut.aspx?IdPub=784
8](http://www.ajciutadella.org/Contingut.aspx?IdPub=7848)

AJUNTAMENT DE CIUTADELLA. (s.d). *Casa de cultura, Hospital
de Santa Magdalena*. Recuperat de:
[http://www.ajciutadella.org/Contingut.aspx?IdPub=805
3&idfoto=406](http://www.ajciutadella.org/Contingut.aspx?IdPub=8053&idfoto=406)

AJUNTAMENT DE CIUTADELLA. (s.d) *Palau Saura*. Recuperat de:
[http://www.ajciutadella.org/Contingut.aspx?IdPub=786
1](http://www.ajciutadella.org/Contingut.aspx?IdPub=7861)

AJUNTAMENT DE MAÓ. (s.d). *Cas Mercadal*. Biblioteca Recuperat
de:
<https://www.ajmao.org/Contingut.aspx?IdPub=14359>

AJUNTAMENT DE MAÓ. (27 de febrer de 2021). El festival de
cinema infantil de Maó celebrarà la seva tercera edició a
partir del dissabte 27 de febrer. Disponible a:
<https://www.ajmao.org/Contingut.aspx?IdPub=21407>

ARTE MADRID. (s.d). *Asociación de Galerías de arte*. Recuperat
de: <https://www.artemadrid.com/>

ARTISHOCK (8 de setembre de 2016). *CasaCuerpo El Cuerpo
como espacio formativo*. Disponible a:
[https://artishockrevista.com/2016/09/08/casacuerpo-
cuerpo-espacio-formativo/](https://artishockrevista.com/2016/09/08/casacuerpo-cuerpo-espacio-formativo/)

BINISSUÈS. (s.d). *Casa Senyorial*. Recuperat de:
<https://binissues.com/>

BISBAT DE MENORCA. (s.d) *Església de Santa Eulàlia*.
<https://bisbatdemenorca.org/parroquia-de-santa-eulalia/>

BOOKING. (2022) *Allotjament a Menorca*. Disponible a:
https://www.booking.com/region/es/menorca.ca.html?auth_success=1

CARLES JIMENEZ. (s.d). *Menorca des de l'arquitectura*.
Descobreix Menorca. Recuperat de:
<https://www.descobreixmenorca.com/menorca-fotos/menorca-arquitectura-toni-vidal/>

CENTRE ARTESANAL DE MENORCA. (s.d) *El centre*. Recuperat de:
<http://www.artesaniademenorca.com/Contingut.aspx?IdPub=1478&menu=centre>

CRANC FESTIVAL. (2022). *Compromís*. Recuperat de:
<https://crancfestival.com/ca/compromis/>

CONCÉNTRICO. (s.d). Disponible a: <https://concentrico.es/>

COL·LECCIÓ HERNÁNDEZ-MORA (s.d). *Ca n'Oliver*. Recuperat de: <http://canoliver.menorca.es/portal.aspx>

CONSELL INSULAR DE MENORCA. (s.d) *Conservació del Patrimoni*. Recuperat de:
<http://www.biosferamenorca.org/Contingut.aspx?idpub=1775>

CONSELL INSULAR DE MENORCA (2011). *Dades sobre Menorca*. Recuperat de:
<http://www.cime.es/Contingut.aspx?IdPub=1243>

CONSELL INSULAR DE MENORCA [Departament de Medi Ambient i Reserva de la Biosfera]. (s.d) *Geología de Menorca*. Recuperat de:
<http://www.geologiamenorca.org/>

DESCOBREIX MENORCA. (s.d). *Poblat Talaiòtic de Son Catlar*. Recuperat de:
<https://www.descobreixmenorca.com/cultura-talaiotica/son-catlar/>

DESCOBREIX MENORCA. (s.d). *Guia del Camí de Cavalls*. Disponible a:
<https://www.descobreixmenorca.com/cami-de-cavalls/>

FESTIVAL INTERNACIONAL DE CINEMA. (2022). *El Festival*. Recuperat de: <https://festivalmenorca.com/>

FORTALESA ISABEL II. LA MOLA (s.d). *Fortalesa*. Recuperat de:
<https://www.fortalesalamola.com/es/inicio>

FUNDACIÓ FOMENT DEL TURISME DE MENORCA. (s.d) *Castell de Sant Antoni*. Recuperat de:
<http://www.menorca.es/contingut.aspx?idpub=9797>

FUNDACIÓ FOMENT DEL TURISME DE MENORCA. (s.d) *Catedral de Menorca*. Recuperat de:
<http://www.menorca.es/contingut.aspx?idpub=9926>

FUNDACIÓ FOMENT DEL TURISME DE MENORCA. (s.d) *Naveta des Tudons*. Recuperat de:
<http://www.menorca.es/contingut.aspx?idpub=8422>

FUNDACIÓ FOMENT DEL TURISME DE MENORCA. (s.d). *Golden Farm*. Recuperat de:
<http://www.menorca.es/contingut.aspx?idpub=8445>

ENCICLOPÈDIA. CAT. (s.d). *Arquitectura*. Recuperat de:
<https://www.enciclopedia.cat/ec-gdlc-e00011986.xml>

FUNDACIÓ FOMENT DEL TURISME DE MENORCA. (s.d). *Necròpolis de Cala Morell*. Recuperat de:
<http://menorca.es/contingut.aspx?idpub=8425>

FUNDACIÓ FOMENT DEL TURISME DE MENORCA. (s.d) *Poblat Talaiòtic Torre d'en Galmés*. Recuperat de:

<http://www.menorca.es/contingut.aspx?IDIOMA=2&idpub=8446>

GAUDEIX CABRERA. (2022). *Catàleg Reviu Iluro. Festival Iberoromà de Cabrera de Mar*. Recuperat de:
https://gaudeixcabrera.cat/files/Agenda/AF_catalogo_R_EVIU_ILTURO_2019_WEB_optimitzat.pdf

GUIA VIRTUAL DE LA ISLA DE MENORCA. (s.d). *Iglesia del Roser*. Recuperat de:
<https://menorcatour.com/menorca/pueblos/ciudadella-de-menorca/iglesia-del-roser.html>

GUIA VIRTUAL DE LA ISLA DE MENORCA. (s.d). *Palau Salort*. Recuperat de:
<https://menorcatour.com/menorca/pueblos/ciudadella-de-menorca/palacio-salort.html>

HECHO EN CASA. (s.d). *Ediciones anteriores*. Disponible a:
<https://hechoencasa.cl/festival>

HORT SANT PATRICI. (s.d) *Hort Sant Patrici*. Recuperat de:
<https://santpatrici.com/es/hort-sant-patrici>

ILLA HOSPITAL DE MENORCA. (s.d). *Illa del Rei*. Recuperat de:
<https://www.islahospitalmenorca.org/ca/inici/>

HOSTELTUR (Desembre, 2019). *Menorca ja és Regió Europea*

Gastronómica. Recuperat de:
<https://www.hosteltur.com/133501-menorca-ya-es-la-region-europea-de-la-gastronomia-2022.html>

JAZZ OBERT. (2022). *Festival de Jazz Obert a Menorca*. Disponible a:
<https://jazzobert.com/categoria/24e-menorca-jazz-festival-2022/>

LA NIT DELS MUSEUS. (2022). Presentació. Recuperat de:
<https://www.barcelona.cat/lanitdelsmuseus/ca#intro>

LAZARETO DE MAHÓN. (s.d). *Historia*. Recuperat de:
<https://lazarotodemahon.es/category/historia-lazareto-de-mahon/>

LITHICA. PEDRERES DE S'HOSTAL. (s.d). *Lithica*. Recuperat de:
<https://lithica.es/lithica/>

MENORCA ILLA DE CULTURA (s.d). *Web oficial*. Recuperat de:
<http://agenda.menorca.es/Contingut.aspx?IdPub=9698>

MENORCA TALAIÒTICA. (2016). *Menorca Talayótica candidata oficial a Patrimonio Mundial*. Recuperat de:
<http://www.menorcatalayotica.info/contingut.aspx?idoma=2&idpub=9040&menu=noticies>

MENORCA TALAIÒTICA. (s.d). El medi físic i la situació de Menorca. Recuperat de:
<http://www.menorcatalayotica.info/Publicacions/llistat.aspx?tipo=N16>

MENORCA TALAIÒTICA. (s.d). *Poblat talaiòtic de Trepucó*. Recuperat de:
<http://www.menorcatalayotica.info/Contingut.aspx?IdPub=10689>

MEXTRÓPOLI. (s.d). *El festival*. Disponible a:
<https://hechoencasa.cl/festival>

MINISTERIO DE CULTURA Y DEPORTE. (s.d) *Directorio de museos y colecciones de España. Casa Museu del Pintor Torrent*. Recuperat de:
<http://directoriomuseos.mcu.es/dirmuseos/generaPDF.do?tipoPDF=fichaDetalle&id=190>

MUSEU DE MENORCA. (s.d). *Edifici*. Recuperat de:
<https://www.museudemenorca.com/ca/museu/edifici>

REGLAMENT XARXA MONUMENTAL (2001), CIME. Disponible en línia a:
<http://www.cime.es/documents/docs/secretaria%5C%5CSECO63%5CREV0.pdf>

TEATRE DES BORN. (s.d) *El nou born*. Recuperat de:
<https://www.teatredesborn.com/>

TEATRE PRINCIPAL DE MAÓ (s.d). *La Fundació*. Recuperat de
<https://teatremao.com/es/la-fundacio/>

TRIPADVISOR. (2022). *Menorca*. Disponible a:
https://www.tripadvisor.es/Tourism-g187464-Menorca-Balearic_Islands-Vacations.html

TORRALBA D'EN SALORT. (s.d). *El poblat*. Recuperat de:
<https://www.torralbadensalort.com/es/el-poblado>

OPEN HOUSE BARCELONA 48H (2021). Dossier de patrocinis 2021. Consultat en línia (novembre 2021). Disponible a:
https://www.48hopenhousebarcelona.org/wp-content/uploads/2021/03/Contraprestaciones-Patros-OHB20_E SP.pptx_compressed.pdf

PEDRA VIVA. (s.d). *Web oficial del festival*. Disponible a:
<https://www.pedravivamenorca.com/copia-de-el-festival>

ANNEXOS

ANNEX I

ENTREVISTA A Mariña A. Pino de *Gallery Weekend Barcelona*

mapino@artbarcelona.es. Entrevista a través de vía telefònica. Dilluns 31 de gener, 16.00 hores.

Quin és l'objectiu del Weekend Gallery?

La creació d'un festival a gran escala per a tothom, però també amb un apartat especialitzat per a professionals. Donar pas a conèixer les galeries i també, a les 'noves galeries' que estan en auge com a espai actiu i participatiu de l'art. Apropar el món de les galeries d'art a tothom.

Les localitzacions o espais arquitectònics es posen en contacte amb el festival, o és aquest el que fa un anàlisi dels candidats i després contacte amb ells? Quin tipus de contracte/conveni s'estableix amb els espais seleccionats?

S'estableix una convocatòria, on a través de les bases es sol·licita presentar un projecte expositiu que posteriorment, és avaluat per la Junta Directiva de Art Barcelona. També, es presenten sobretot galeries d'art de l'Àrea Metropolitana de Barcelona amb alguna excepció al Penedès.

Concretament, l'any passat es va superar el rècord de galeries adscrites, un total de 33.

Han de pagar alguna quota d'inscripció?

Sí. Han de pagar una quota d'inscripció a diferència de les galeries amb més o menys de tres anys d'activitat. Aquestes es fraccionen en: inscripció i, en dues parts corresponents a la seva participació.

Hi ha una diferència, i és que donen pas a les 'galeries joves' les quals tenen una quota molt més rebaxada, ja que així donen més oportunitat i espai a aquestes.

Qui en son els patrocinadors? i els col·laboradors?

Sobretot entitats públiques com és l'Ajuntament de Barcelona o la Generalitat de Catalunya, ja que aquestes tenen una part de subvenció al festival. També l'IEC, Diputació de Barcelona o el Ministeri d'Espanya. Altres col·laboracions corresponen a fundacions privades o museus com el MACBA.

D'on prové la finançament?

Sobretot de les quotes per part de les galeries que hi participen, dels sponsors, subvencions de l'Estat i puntualment han tingut suport per part de la fundació ARCO.

Quines activitats s'hi produeixen?

Visites guiades per a famílies, o col·loquis amb artistes, ja que és una bona manera per donar-los a conèixer o bé, per apropar l'art a la gent d'una manera més directa. També, tenen el 'programa d'adquisicions', el qual permet portar aquest festival extensible tot l'any a través de les adquisicions

d'art.

ANNEX II

Torralba d'en Salort. Font: Menorca des de l'arquitectura. Toni Vidal (2020)

Castell de Santa Àgueda. font: Menorca des de l'arquitectura. Toni Vidal (2020)

ANNEX

III

Programa

Més informació a:

Amb el suport de:

Contacte

+34-971-48-34-56
hola@menorcaarquifest.com
www.menorcaarquifest.com

MENORCA ARQUIFEST
Festival d'arquitectura a Menorca 2023

Tres dies d'arquitectura *a Menorca*

19 DE MAIG

0-PORTES OBERTES ALS ESPAIS. 18.30H

1-LITHICA. 20H

Inauguració del festival a les Pedredres de s'Hostal amb l'actuació de dansa CasaCuerpo.
Públic general. Durada de dues hores.

TANCAMENT DE PORTES. 22H

Cal inscripció prèvia al festival des del web oficial, independentment de les activitats.

No t'oblidis del teu Passaport Arquifest!

20 DE MAIG

1-PORTES OBERTES ALS ESPAIS. 10H A 21H

2-RECREACIÓ HISTÒRICA A TORRALBA D'EN SALORT. 11H
Espai arqueològic de referència, activitat de recreació històrica talaiòtica.
Preu 2€ amb inscripció prèvia. Públic familiar. Durada de una hora i mitja.

3. VISITA GUIADA A CAN SAURA. 11H

Visita guiada a l'actual Museu Municipal de Ciutadella, actual Palau Saura-Miret. Inclou tast gastronòmic.
Públic general. Durada de dues hores.

4. TALLER INFANTIL A CAN SAURA. 12.30H

Taller per a nens, activitat 'Quina arquitectura és quina?'
Preu 2€ per a majors de 6 anys. Públic infantil. Durada d'una hora.

5. VISITA GUIADA A GOLDEN FARM. 11.30H

Visita guiada acompanyada d'un tast gastronòmic.
Públic general. Durada hora i mitja.

6. CONFERÈNCIA SOBRE L'ARQUITECTURA MENORQUINA. 17H

Visita guiada a càrrec de l'historiador menorquí Miquel Àngel Casanoves sobre l'arquitectura menorquina a Ca'n Oliver (Maó). *Públic general. Durada d'una hora i mitja.*

7. RECREACIÓ HISTÒRICA A LA NECRÒPOLIS DE CALA MORELL. 17H

Recreació històrica.
Activitat 2€ (majors de 6 anys). *Públic infantil. Durada d'una hora. Accés amb dificultat.*

8. VISITA GUIADA AL CLAUSTRE DE SANT DIEGO AMB PROJECCIÓ DOCUMENTAL. 19H

Visita guiada a l'antic claustre de Sant Diego amb projecció del documental *Menorca Odissea*.
Públic general. Durada de dues hores.

21 DE MAIG

1-PORTES OBERTES ALS ESPAIS. 10H A 21H

2-RECREACIÓ HISTÒRICA AL CASTELL DE SANTA ÀGUEDA. 11H

Espai arqueològic de referència, activitat de recreació històrica de caràcter islàmic.
Preu 2€ amb inscripció prèvia. Públic familiar. Durada de una hora i mitja.

3. VISITA GUIADA AL TEATRE DES BORN AMB PROJECCIÓ DOCUMENTAL. 11H

Visita guiada amb la projecció documental, *Menorca Odissea*.
Públic general. Durada de dues hores.

4. VISITA GUIADA AL PRINCIPAL DE MAÓ AMB PROJECCIÓ DOCUMENTAL. 11H

Visita guiada amb la projecció documental, *Menorca Odissea*. *Públic general. Durada d'una hora.*

5. TALLER INFANTIL AL TEATRE PRINCIPAL DE MAÓ. 12.30H

Taller per a nens, activitat 'I tu, de quina casa menorquina ets?'
Preu 2€ per a majors de 6 anys. Públic infantil. Durada d'una hora.

6. CONFERÈNCIA SOBRE L'ARQUITECTURA MENORQUINA. 17H

Visita guiada a càrrec de l'historiador menorquí Miquel Àngel Casanoves sobre l'arquitectura menorquina a Casa Consistorial d'Alaior. *Públic general. Durada d'una hora i mitja.*

7. ACTA DE CLOENDA A L'ILLA DEL REI. 20H

Amb inscripció prèvia. Públic general. Durada d'una hora.

ANNEX IV

Llistat
d'espais
del festival.
Font:
elaboració
pròpia

Llistat d'espais arquitectònics

MUSEU MUNICIPAL DE CIUTADELLA. PALAU SAURA-MIRET.

Del segle XVII. Es troba a l'antic Palau Saura, palau barroc d'estètica menorquina. Actualment, s'hi troben les sales del Departament de Cultura de l'ajuntament i el futur museu municipal en construcció, el qual serà d'història antiga de Menorca. En construcció/ procés de renovació museística.

Carrer del santíssim, 2.

TEATRE DES BORN. CIUTADELLA

Teatre principal de Ciutadella d'estil neoclàssic. Tot i les seves últimes intervencions arquitectòniques, ha estat tancat dècades, fins que el 2020 s'inaugura. Destaca pels tres pisos de llotges i la gran làmpada central.

plaça des born, s/n.

PALAU SALORT. CIUTADELLA

Actualment visitable, tot i tenir servei de restauració. Palau noble d'estil neoclàssic, el seu origen ens porta fins al segle XVII, l'època els grans palaus a Ciutadella.

Carrer major des born, 15.

PEDRERES DE S'HOSTAL (LITHICA). CIUTADELLA

Antigues pedreres de Ciutadella, que s'han convertit en un espai d'exposició, museístic i de gaudi. És on s'hi porten a terme la majoria de festivals de l'illa per la seva monumentalitat, ja que té espais que es lloguen.

Compta amb la gran cantera, laberint i jardí botànic.

camí vell, km 1. pàrquing disponible i gratuït.

NECRÒPOLIS DE CALA MORELL. CIUTADELLA.

Formada per catorze coves excavades a la roca natural des del segle II d.C., situades en un entorn totalment natural.

carrer lira, 7. Pàrquing gratuït a 1 km.

CASTELL DE SANTA ÀGUEDA. FERRERIES

És de les poques restes musulmanes (903 d.C) a l'illa, alhora també compta amb una antiga calçada romana. També, és un dels tres punts més alts de l'illa, situat al municipi de Ferreries.

accés amb un bus del festival, des de ferreries.

CENTRE D'INTERPRETACIÓ DE CAVALLERIA. ES MERCADAL.

Espai expositiu que mostra les particularitats paisatgístiques de la costa nord de l'illa, el patrimoni cultural i l'explotació dels recursos per part dels habitants, així com la història del far, les seves característiques tècniques, la vida dels faroners i de les seves famílies, i la importància que va tenir com a focus de cultura.

far de cavalleria. pàrquing gratuït a 500 metres.

SANISSERA, ANTIC PORT ROMÀ (SA NITJA). FORNELLS.

Ja citada per Plini el Vell, antiga ciutat romana costera sota el nom de 'Sanissera' i primer port natural de Menorca. Compta amb les poques restes arqueològiques romanes de Menorca en un entorn natural únic. Accés lliure.

accés amb un bus des de es mercadal.

PATI DE SA LLUNA (ANTIC CONVENT DE SANT DIEGO) ALAIOR

Obert el 2017 com a espai públic per portar a terme les activitats culturals d'Alaior. Era l'antic Convent de Sant Diego, espai únic artísticament, actualment ja no d'ús religiós.

carrer des banyer, s/n. pàrquing gratuït a 500 metres.

BASÍLICA PALEOCRISTIANA DE SON BOU. ALAIOR

Una de les dues que trobem a l'illa. El seu interès rau en una planta basilical clarament encara delimitada i en la pila baptismal, avui dia conservada. Accés i entrada lliure.

platja de son bou, pàrquing gratuït a 500 metres.

TORRALBA D'EN SALORT. ALAIOR

és un gran recinte talaiòtic que compta amb sala hipòstila, recinte de taula, talaiots, pedreres, entre d'altres. Forma part del Talaiotic Fest.

carretera cala'n porter, km3. pàrquing gratuït.

CASA CONSISTORIAL D'ALAIOR

Ajuntament i adjacents d'Alaior. Casa típica menorquina amb gran escalinata central.

carrer major, 11. pàrquing gratuït a 500 metres.

TEATRE PRINCIPAL DE MAÓ

Teatre més antic d'Espanya i per tant, gran valor arquitectònic i artístic. Avui dia és viu i compta amb programació de música, òpera, dansa entre d'altres. Durant el 1829, es trobaven els orígens de l'actual teatre principal de Maó, ja reconegut a França des dels seus inicis.

costa d'en deia, 40. pàrquing gratuït a 500 metres.

ILLA DEL REI. PORT DE MAÓ

Museu i galeria d'art. Forma part de la Fundació Hospital de la Illa del Rei. Accés lliure, però s'ha de pagar el trasllat amb ferry fins l'illa des de Maó.

port de maó. accés amb vaixell des del port.(cada dues hores)

GOLDEN FARM. LLOC DE SANT ANTONI. MAÓ

Exemplar d'arquitectura britànica del segle XVIII i característic pel seu color vermell d'herència anglesa. També coneguda com a Golden Farm o Nelson's House per la seva anècdota del 1800.

carretera mola, 12. pàrquing disponible.

CASA DE L'ARXIDUC LLUÍS SALVADOR D'ÀUSTRIA. SANT LLUÍS.

Casa exemplar d'arquitectura francesa. Segle XVIII.

carrer de sant lluis, 10. pàrquing disponible a 500 metres.

SA TORRE DE BINIFADET. SANT LLUÍS

Patrimoni Militar de Sant Lluís.

carrer de sant lluis, 2. pàrquing disponible a 500 metres.

HOSTAL EL ALMIRANTE, (COLLINGWOOD HOUSE). MAÓ

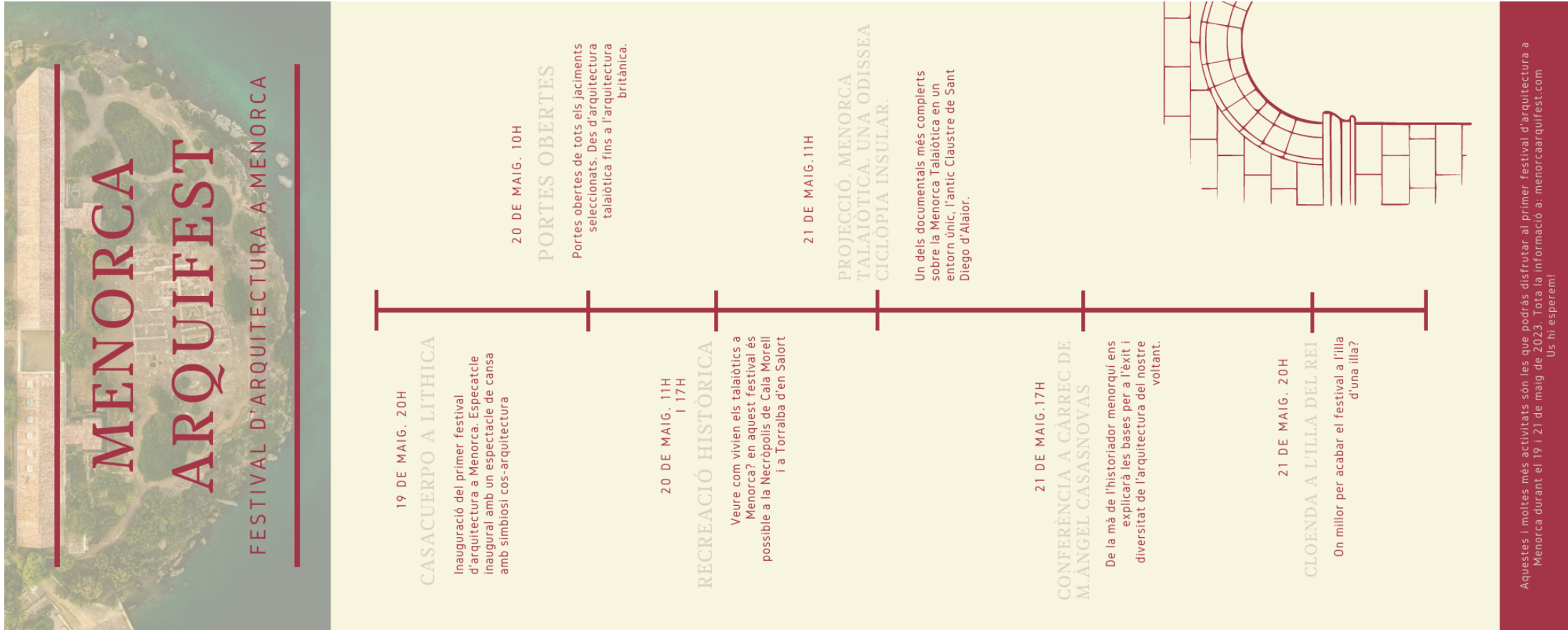
Actual hotel. Arquitectura exemplar britànica d'època colonial.

carretera maó-es castell s/n. pàrquing disponible.

ANNEX V

Infografia del festival versió ampliada. Font: elaboració pròpia.

ANNEX VI

Altres possibilitats de cartelleria pel festival. Font: elaboració pròpia.

